

Vedtatt av kommunestyret 29.01.08, k.sak. 7/08

Rullert sist 17.12.2009, k.sak 44/09

Kommunedelplan

Idrett og fysisk aktivitet

Tjeldsund kommune 2008-11

“Fysisk aktivitet for alle”

FORORD

Kommunedelplan Idrett og fysisk aktivitet skal gi grunnlag for å ivareta befolkningens interesser på området idrett og fysisk aktivitet i arealforvaltningen og i tilrettelegging og organisering av aktiviteter på ulike samfunnsområder og arenaer. Folkehelseaspektet er sentralt.

FYSAK er et virkemiddel og ledd i satsingen på forebyggende og helsefremmende arbeid. Tjeldsund kommune ønsker deltakelse i program FYSAK Nordland. Vedlagt er Handlingsprogram for FYSAK 2007-2010.

Tjeldsund kommune, 29. januar 2008

Geir Halvorsen
Rådmann

INNHOLDSFORTEGNELSE

FORORD

Innholdsfortegnelse

Kap. 1 Innledning

- 1.1 Hva planen gjelder
- 1.2 Avklaring av begreper
- 1.3 Planprosessen
- 1.4 Evaluering av forrige plan
- 1.5 Forholdet til andre planer

Kap. 2 Hvorfor fysisk aktivitet?

- 2.1 Livskvalitet og helse
- 2.2 Overordnede føringer og målsettinger

Kap. 3 Nåsituasjonen for Tjeldsund kommune

- 3.1 Nåsituasjonen – innledning om utviklingstrekkene
- 3.2 Befolkningsutviklingen
- 3.3 Situasjonen for idrett og fysisk
- 3.4 Aktivitetsregistrering – frivillige lag og organisasjoner
- 3.5 Anlegg for idrett og fysisk aktivitet, merkede turløyper og tilrettelagte friluftsområder
- 3.6 Viktige områder for natur og friluftsliv
- 3.7 Dagens helsesituasjonen og utfordringer

Kap. 4 Analyse av behov for aktivitet og områder og anlegg

- 4.1 Skole, barnehage, SFO
- 4.2 Helse, FYSAK, tilrettelegging for mennesker med spesielle behov
- 4.3 Aktivisering av barn og unge på fritiden
- 4.4 Områder for natur og friluftsliv
- 4.5 Aktivitet for friluftslivet
- 4.6 Den organiserte idretten/frivillig sektor
- 4.7 Anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Kap. 5 Utfordringer

- 5.1 Utfordringer

Kap. 6 Mål, strategier og tiltak

- 6.1 Mål, strategier
- 6.2 Tiltak
 - 6.2.1 Prioritert handlingsprogram for utbygging og tilrettelegging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Vedlegg: Handlingsprogram for FYSAK – Tjeldsund 2007-2010

KAP. 1 INNLEDNING

1.1 Hva planen gjelder

Idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv, er en vei til bedre helse, økt livskvalitet og større trivsel. Visjonen for denne planen er å kunne

gi alle innbyggerne i Tjeldsund kommune et tilbud om idrett og fysisk aktivitet ut fra egne forutsetninger og behov.

Kommunedelplan Idrett og fysisk aktivitet 2008-11 skal gi grunnlag for å ivareta befolkningens interesser på området idrett og fysisk aktivitet i arealforvaltningen og i tilrettelegging og organisering av de ulike aktivitetene innenfor flere samfunnsområder og arenaer:

- skole, barnehage og SFO
- helse, FYSAK, tilrettelegging for mennesker med særskilte behov
- aktivisering av barn og unge på fritiden
- områder for natur og friluftsliv
- aktivitet for friluftslivet
- frivillig sektor/den organiserte idretten
- anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Planen er knyttet opp mot kommuneplanens overordnede mål om Tjeldsund kommune som en entreprenørskapskommune, der trygghet, trivsel og utvikling skal være i fokus.

Planen har et livsløpsperspektiv og er rettet mot befolkningen generelt og spesielt barn og ungdom, personer som er for lite fysisk aktive og grupper med spesielle behov. Primærmålgruppene for handlingsplanen er beslutningstakere, planleggere og profesjonsutøvere/fagpersoner på alle nivåer i offentlig, privat og frivillig sektor.

Planen inneholder behovsvurderinger i forhold til samfunnsmessige og idrettspolitiske mål og strategier på området og skal være et politisk styringsredskap for utviklingen på området idrett og fysisk aktivitet. Planen forutsetter samarbeid mellom ulike sektorer og forvaltningsnivåer.

Planen skal tilfredsstille Kulturdepartementets krav for å kunne søke om spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet og danne grunnlag for prioritering av spillemiddelsøknader. Planen er en revisjon av Kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2001-2004 for Tjeldsund kommune og skal rulleres hvert år i planperioden.

1.2 Avklaring av begreper

Idrett: Med idrett forstås aktivitet i form av konkurranse, eller trening i den organiserte idretten.

Fysisk aktivitet: Med fysisk aktivitet forstås egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og lekpregede aktiviteter.

Friluftsliv: Miljøverndepartementet definerer friluftsliv som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelser. Kulturdepartementet har valgt å la friluftsliv inngå i begrepet fysisk aktivitet.

Idrettsanlegg: Anlegg som er tilskuddsberettigede i henhold til spillemidlene fremgår av ”Forskrifter og bestemmelser om stønad av spillemidler til anlegg for idrett og friluftsliv”. Departementet opererer med følgende klassifiseringer: Nærmiljøanlegg, ordinære anlegg og nasjonalanlegg.

- **Nærmiljøanlegg** er anlegg eller områder tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder. Anleggene eller områdene skal være fritt allment tilgjengelige og beregnet på egenorganisert fysisk aktivitet, primært for barn og unge.
- **Ordinære anlegg** er i hovedsak anlegg nært knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet for den organiserte idretten.
- **Nasjonale anlegg** er idrettsanlegg for avvikling av internasjonale mesterskap og konkurranser.

Friluftsområder og friområder

Friluftsområder og friområder blir ofte brukt som fellesbetegnelser på grønne områder som er tilgjengelig for allmennhetens frie ferdsel.

- Friluftsområder er store, oftest uregulerte områder som i hovedsak er i privat eie, og som omfattes av allemannsretten. Områdene benyttes til turliv, jakt, fiske, trim og aktiv trening.
- Friområder dekker avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeiding for allmennhetens uhindrede rekreasjon og opphold.

1.3 Planprosessen

- Kommunestyret vedtok 14.10.04 oppstart av arbeidet med Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2007-10 for Tjeldsund kommune. Arbeidet startet opp vinteren 2004/05. Oppstart ble annonsert i lokalavisen 4.01.05 og i kommunens informasjonsblad. Melding om oppstart ble sendt fylkeskommunen. En tverretattlig plangruppe ble nedsatt.

Plangruppen har innhentet bakgrunnsstoff og arbeidet tverretattlig. Åpne bygdemøter rundt om i bygdene for orientering og innspill til planarbeidet og møter med lag, organisasjoner og enkeltpersoner er avholdt underveis i planprosessen.

Framdriftsplan:

Utarbeidelse av planutkast:	nov. .07
Politisk behandling i formannskap:	begynnelsen av des. 07
Offentlig ettersyn:	midten av des. .07 – midten av jan. 08
Politisk sluttbehandling:	29. jan. .08

1.4 Evaluering av forrige plan

Flere av anleggene i Kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2001-2004 for Tjeldsund kommune ble realisert, noen ikke, av ulike årsaker. Ingen av de oppførte trafikksikkerhetstiltakene, - gang- og sykkelveger og trafikker kryssing av veg – ble realisert. Noen anlegg ble lagt til listen med prioriterte idretts- og friluftslivsanlegg for perioden ved årlig rullering av planen.

1.5 Forhold til andre planer

Kommuneplanen for Tjeldsund er retningsgivende for kommunedelplanen. Arbeid på området fysisk aktivitet og naturopplevelse skal bidra til å oppfylle målene i kommuneplanen.

Kommuneplanens arealdel skal sikre allmennhetens muligheter til å utøve fysisk aktivitet og naturopplevelser og bygger på to viktige planforutsetninger; Lokal Agenda (LA-21) og kommunal strategiplan for entreprenørskap. Arealbehov for idrettsformål, friluftformål og nærmiljøanlegg må innarbeides i kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens arealdel skal ha et langsiktig perspektiv og er et juridisk bindende dokument. Planen består av plankart for hele kommunen og 4 kommunedelplaner.

Kommuneplanens kortsiktige del skal omfatte et samordnet handlingsprogram for sektorenes virksomhet de neste 4 år. Arbeidet med en kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse må i en tidlig fase koordineres med prosessen for utarbeidelse av handlingsprogrammet, og kommunale bevilgninger som er forutsatt i kommunedelplanen må vedtas under behandlingen av årsbudsjettet.

Plan for psykisk helsearbeid 2007-2010 Tjeldsund kommune

Handlingsplan for trafikksikkerhet 2006-2009 Tjeldsund kommune

KAP. 2 HVORFOR FYSISK AKTIVITET?

2.1 Livskvalitet og helse

Fysisk aktivitet i befolkningen - generelle utviklingstrekk

I løpet av relativt kort tid har samfunnet gjennomgått store endringer med hensyn til daglige krav til fysisk aktivitet. Mange av de opplevelsene, utfordringene og ferdighetene vi tidligere fikk som del av hverdagen, må vi nå aktivt oppsøke og prioritere.

Barn og ungdoms hverdagsliv preges i større grad enn tidligere av tilstedeværelse og utfoldelse innen andre aktivitetsarenaer enn i og rundt hjemmet. Barn og ungdom tilbringer stadig mer tid i barnehage, skole og skolefritidsordning (SFO). Hverdagen er i økende grad dominert av voksenstyrte aktiviteter med mindre tid til fri lek, og leken er i større grad flyttet innendørs.

Undersøkelser viser at norske ungdommer trener like ofte i 2002 som i 1992. Andelen ungdommer som er medlem av idrettslag går noe ned, men det samlede aktivitetsnivået blant ungdommene er like høyt. Det er bare en liten nedgang for tradisjonelle friluftaktiviteter.

Den store endringen i livsstil og mosjonsvaner skjer i alderen 15-25 år. Livsstilen ser deretter ut til å feste seg og variere lite fram til pensjonsalderen. Stillesittende arbeid og arbeidsbesparende tekniske innretninger preger folks hverdag i mye større grad enn for få tiår siden. Samtidig ser det ut til at økt fysisk aktivitet på fritiden bare et stykke på vei kan kompensere for redusert aktivitet i det daglige.

Fysisk aktivitet fremmer livskvalitet og helse

Sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse er godt dokumentert. Regelmessig fysisk aktivitet beskytter mot utvikling av hjerte- og karsykdommer, høyt blodtrykk, diabetes type 2, overvekt, fedme, tykktarmskreft, brystkreft og andre kreftformer, og er viktig for muskel-, skjelett- og leddlidelse. Samtidig viser det seg at fysisk inaktivitet øker risikoen for dødelighet og sykelighet og svekker funksjonsdyktigheten.

Fysisk aktivitet er også en kilde til glede, livsutfoldelse og positive mestringsopplevelser. Fysisk aktivitet påvirker humøret, gir energi, reduserer stress, bedrer forholdet til egen kropp og fremmer sosialt samvær. Allsidig fysisk aktivitet i barne- og ungdomsårene er nødvendig for god helse i oppveksten, for å beskytte mot sykdomsutvikling og plager senere i livet og for å etablere regelmessige aktivitetsvaner som gir varig aktivitetsglede. Fysisk aktivitet har også positiv effekt på lese- og skrivekunnskaper hos barn med motoriske problemer.

For mennesker med nedsatt funksjonsevne blir gjerne det treningsmessige aspektet ved fysisk aktivitet svært viktig for å behandle eller kompensere for funksjonsnedsettelsen. Verdier, livsstil og sosial tilhørighet er spesielt viktig for grupper i befolkningen som i særlig grad kan oppleve å føle seg isolert.

Anbefalinger

For personer som er fysisk inaktive vil selv en beskjeden økning i daglig aktivitetsnivå gi betydelig helsegevinst. Voksne og friske eldre anbefales å være i aktivitet i minst 30 minutter hver dag med moderat til høy intensitet. (Moderat aktivitet tilsvarer rask gange.) Barn og unge anbefales å være i aktivitet i minst 60 minutter hver dag, og aktiviteten bør ha moderat og høy intensitet. Livsførsel som innebærer regelmessig fysisk aktivitet i barne- og ungdomsår har betydning for helsen både i oppveksten og i voksen alder.

Barrierer for utøvelse av fysisk aktivitet

Hovedgrunnene for at barn og ungdom (8-15 år) slutter med å trene/konkurrere i idrettslag, er at aktiviteten er kjedelig. De mister interessen og synes ikke lenger aktiviteten i idrettslaget er morsomme. Denne aldersgruppen ønsker mer tid til venner, skole og andre fritidsaktiviteter enn idrett og friluftsliv. Blant voksne er mangel på tid, lyst, overskudd og sosial støtte viktige hindringer. Barrierene kan være både fysisk, sosiale, kulturelle og økonomiske. Barrierene har ulik betydning i ulike grupper av befolkningen og de vil variere med kjønn, utdanningsnivå og sivilstatus.

Det kommersielle treningsmarkedet

De senere årene har det vokst fram mange forskjellige kommersielle tilbud om fysisk aktivitet. Det som skiller disse fra den tradisjonelle idretten er først og fremst fraværet av et medlemskap som innebærer medbestemmelse og plikter.

2.2 Overordnede føringer og målsettinger

Mål og rammer for den nasjonale politikken blir formidlet gjennom stortingsmeldinger, rikspolitiske retningslinjer, rundskriv, bestemmelser for tilskuddsordninger m.v.

St.meld. nr 14 (1999-2000) ”Idrettsliv i endring”

Staten har som mål å legge til rette for at flest mulig skal kunne utøve idrett og fysisk aktivitet. Som begrunnelse for statlig medvirkning og støtteordninger til idrettsformål har det tradisjonelt blitt framhevet at idrett og fysisk aktivitet både har en egenverdi og en nytteverdi. Beskrivelsen av idrettens egenverdi tar utgangspunkt i at det sentrale er selve opplevelsen av å utøve aktiviteten. Glede og mestring er sentrale begreper. Et annet hovedargument er at utøvelse av idrett ofte er ensbetydende med deltakelse i et fellesskap. Dette er verdifullt både for den enkelte og for samfunnet, gjennom etablering av nettverk og frivillige organisasjoner. I sin idrettspolitik er barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år) de viktigste målgruppene. Fysisk aktivitet i befolkningen er viktig for både for den fysiske og den mentale helsen, livskvalitet og trivsel.

St.meld. nr 39 (2000-2001) ”Friluftsliv - Ein veg til høgare livskvalitet”

Her er det understreket at det er et nasjonalt mål at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen for øvrig.

St.meld. nr 23 (2001-2002) „Bedre miljø i byer og tettsteder“

Meldingen peker på utfordringene mht. fysisk planlegging og tilrettelegging for ulike typer fysisk aktivitet og lek i nærmiljøet, som er viktig for folks trivsel og helse.

St.meld. nr 16 (2002-2003) ”Resept for et sunnere Norge“

Handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009 er en nasjonal mobilisering for bedre folkehelse gjennom økt fysisk aktivitet. Fysisk aktivitet forebygger en rekke sykdommer og er en kilde til glede, livsutfoldelse og positive mestringsopplevelser.

Økonomiske virkemidler: Gjennom spillemidler, midler til friluftsliv og miljøtiltak i landbruket stimulerer staten til utvikling av idrett og fysisk aktivitet. Staten kanaliserer midler til aktivitet til idrettsorganisasjonene via Norges Idrettsforbund.

Rikspolitiske retningslinjer (RPR)

- **RPR for barn og unge** skal sikre barn og unges interesser i planprosessen.
- **RPR for samordnet areal- og transportplanlegging** skal bidra til samordning av arealplanlegging og transportplanlegging og få til miljømessig gode løsninger, trygge lokalsamfunn og bomiljø, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling.

Tilgjengelighet for alle og prinsippet om universell utforming er et overordnet mål for staten. Universell utforming betyr at produkter, byggverk og uteområder som er i alminnelig bruk, skal

utformes på en slik måte at alle mennesker ska kunne bruke dem på en likestilt måte så langt det er mulig uten spesiell tilpasninger eller hjelpemidler.

Estetikk og miljøhensyn er tillagt stor vekt ved bygging og utforming av anlegg. Idretts- og friluftslivsanlegg har ofte en framtrødende og sentral plass i lokalsamfunnet og landskapet. Bevaring av kulturminner og naturmiljø skal ivaretas.

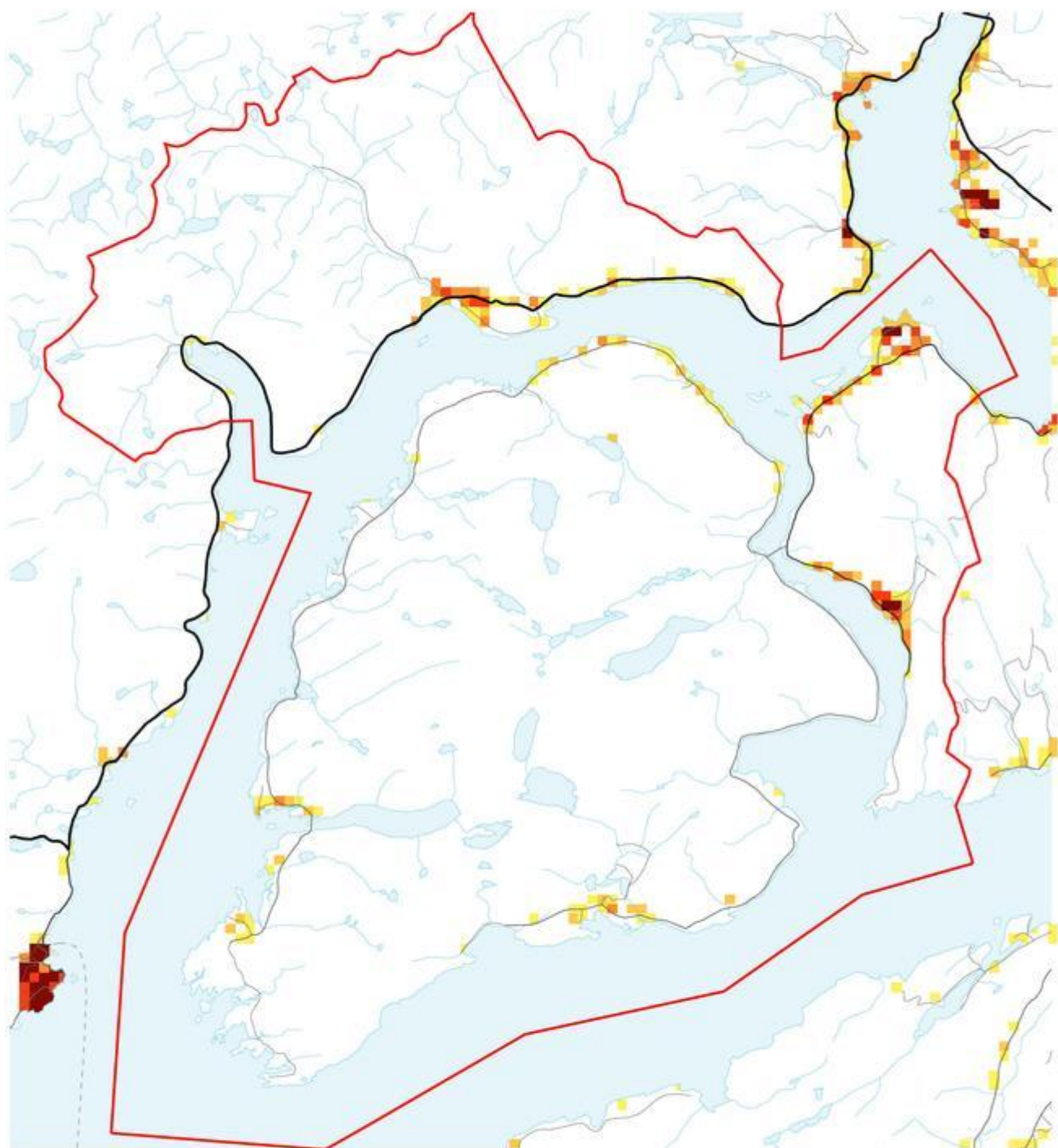
KAP. 3 NÅSITUASJONEN FOR TJELDSUND KOMMUNE

3.1. Nåsituasjon – innledning om utviklingstrekkene

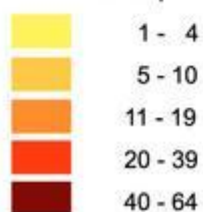
Tjeldsund kommune har rundt 1328 innbyggere og et areal på 312 kvadratkilometer landareal. Kommunen består av en del av Hinnøya, hele Tjeldøya og deler av fastlandet øst for Ramsundet. Kommunen har en spredt bosetningen uten et utpreget kommunesenter. Hovedtyngden av befolkningen er lokalisert til bygdene Ramsund, Fjellidal-Ramstad og Kongsvik. Det er til dels lang kjøreavstand mellom steder som geografisk ligger nær hverandre.

1852 Tjeldsund kommune – bosettingsmønster

Antall bosatte per rute 250 m x 250 m. Ikke fargelagte ruter/områder er uten bosetting. Befolkningsdata per 1. januar 2002.

Antall bosatte per 250m-rute

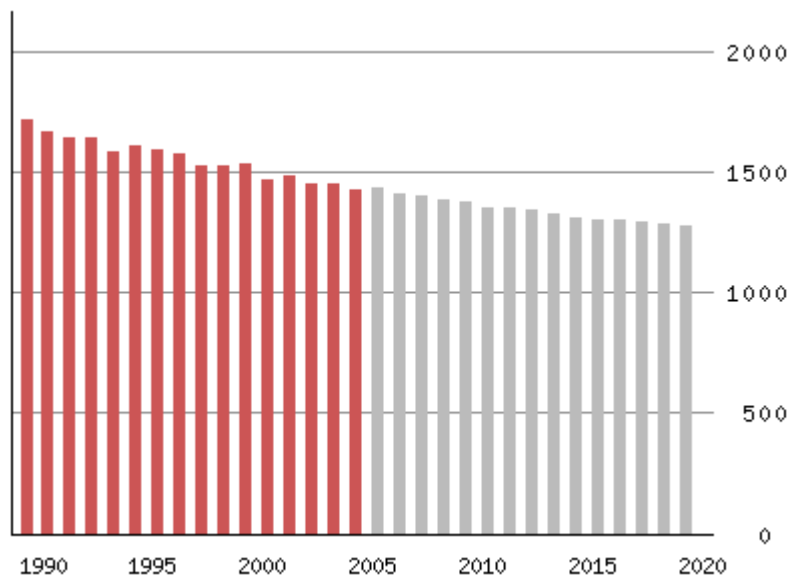

Datakilde: Folke- og bolig telling 2001
Kartgrunnlag: SSB og Statens kartverk

3.2 Befolkningsutvikling

Med befolkningsutvikling mener vi endring i befolkningsmengde og sammensetning pga. fødselsrate, levealder og flytting.

Figuren under viser folke­mengde 1990-2005 og framskrevet 2006-2020 - fremskriving basert på alternativ MMMM (middels vekst).

Prognosene for befolkningsutviklingen viser at folketallet i kommunen vil gå ned i årene som kommer.

Befolkningsstruktur:

Andel barn og unge 0-17 år: ca 19 prosent.

Andel eldre 80 år og over: ca 7,0 prosent.

3.3 Situasjonen for idrett og fysisk aktivitet

”Nordlandsundersøkelsen 1999” viser at andelen fysisk aktive i Nordland har økt. Ifølge markedsundersøkelsen ”Nordlandsundersøkelsen 1999” er den prosentvise oppslutning om fysisk aktivitet i Nordland slik:

- 70 % er fysisk aktiv i form av mosjon, trim eller trening.
- 56 % driver uorganisert aktivitet
- 11 % driver sin aktivitet i et idrettslag
- 1 % driver konkurranseidrett
- 22 % er aktive 4 ganger eller mer i uka
- 35 % er aktive 2-3 ganger i uka
- 23 % har stillesittende arbeid
- 44 % driver for det meste fysisk aktivitet utendørs
- Om sommeren utfører 43 % sine fysiske aktiviteter i skog og mark
- 57 % ønsker å drive mer fysisk aktivitet

Undersøkelsen viser at den fritidsaktiviteten de fleste utøver er spasing, jogging og andre aktiviteter i nærheten av hjemmet, og de benytter stort sett veier, skog og mark.

Hele ¾ av innbyggerne kan tenke seg å drive med mer fysisk aktivitet enn de gjør i dag. Det er kun 1% av befolkningen i Nordland som oppgir mangel på anlegg som grunn til at de ikke er mer fysisk aktive.

Selv om dette er en undersøkelse som er foretatt i hele fylket, er det ikke grunn til å tro at fordelingen er særlig annerledes i Tjeldsund kommune.

3.4 Aktivitetsregistrering – frivillige organisasjoner

En rekke frivillige idretts- og friluftsansjoner (lag/idrettslag, foreninger, grupper og enkeltpersoner) i Tjeldsund kommune tilrettelegger for idrett og fysisk aktivitet i kommunen, se oversikten nedenfor. Bedriftsidrettslagenes aktivitetstilbud er ikke tatt med her (med unntak av Kongsvik bedriftsidrettslag).

Aktivitetstilbud idrett og fysisk aktivitet høst/vår treningssesongen 2007/08
i Tjeldsund kommune

LAG/GRUPPE	AKTIVITET	FOR HVEM?	HVOR?	NÅR?	KONTAKTPERSON TELEFON	MERKNAD

HINNØYSIDEN:

Aerobicgruppa	Aerobic	Alle fra 8. kl.	Kongsvik skole		Lill Marit Arntsen	1 gang pr. uke
FAU Kongsvik skole	”Varm” svømming	Opp til 3. kl.	Kongsvik skole	Mandag 17.00-18.00	Janne Nilsen	Foreldrene må være med. Oppstart 1. okt.
FAU Kongsvik skole	”Varm” svømming	4. – 7.kl.	Kongsvik skole	Mandag 18.00-19.00	Janne Nilsen	Oppstart 1. okt.
FAU Kongsvik skole	”Varm” svømming	Ungd.-skolen/ voksne	Kongsvik skole	Mandag 19.00-20.00	Janne Nilsen	Oppstart 1. okt.
King IL	Fotball	Unge og voksne	Grusbanen i Kongsvik		Kurt Kristensen	
King IL	Volleyball	Ungd. skolen	Kongsvik skole		Nina Ursin	
King IL	Fotball	4.-7. kl. 8.-10. kl.	Kongsvik skole		Rune Kristensen Pål Bendiksen	
King IL	Fotball	Voksne	Kongsvik skole	Mandag 18.00	Kent Andre Eide	
King IL	Fotball	Voksne	Kongsvik skole	Torsdag		

				18.00-21.00		
King IL	Volleyball	Voksne	Kongsvik skole	Tirsdag 18.00-21.00 Søndag 18.00-21.00		
Kongsvik Folkesportslag	Turmarsj	Alle	Start ved Kongsvik Samfunnshus	Fredag 17.30	Jan Hanssen	
Kongsvik skole	Fri aktivitet - uteområde/ ballbinge	Alle	Kongsvik skole		Skolen v/Gunnhill Andreassen	

FASTLANDSSIDEN:

Fjelldal Båtforening	Utlån av seilbrett	Alle	Båthavna		Sten Magne Thomassen	Må være tilsyn og følgebåt
Fjelldal IL	Fotball	Alders- bestemt jenter/ gutter 6- 12 år	Tjeldsund- hallen	Kontakt Frits Olufsen	Frits Olufsen	
Fjelldal IL	Sykling/ Jogging	Voksne	Fjelldal Samfunnshus	Mandag og torsdag 20.00	Arnstein Johansen	
Fjelldal IL	Ballbinge	Alle	Ved gress- /grusbanen til Fjelldal IL	Delvis året rundt	Frits Olufsen	
Fjelldal IL	Seks på topp	Alle	Se egne oppslag	Året rundt	Arnstein Johansen	
Geir Pettersen	Øvelser i opp- varmet basseng under ledelse av fysioterapeut	Alle	Tjeldsund- hallen	Mandag 19.00-21.00	Geir Pettersen	Oppstart 1. okt.
Isbading	Isbading	Alle	Fjelldal Båthavn	Ta kontakt med Sonja Joakimsen	Sonja Joakimsen	Oppstart medio sept.
Ramsund IL/ Tjeldsund Kickboxing Klubb	Kickboxing	Fra ungd. skolen/ ev. gult belte	Tjeldsund- hallen	Mandag og torsdag 19.00-20.30	Ole Martin Røberg	
Ramsund IL	Lek/svømming i basseng	Barn opp til 7 år	Tjeldsund- hallen	Mandag 17.00-18.00	Nina Røberg	Foreldrene må være med. Opp- start 1. okt.
Ramsund IL	Lek/svømme- opplæring	2. - 6. kl.	Tjeldsund- hallen		Geir Pettersen	Planlegges, - oppstart avhengig av

						interesse og instruktør
Ramsund IL	Svømmetrening	6. –10. kl.	Tjeldsund-hallen	Tirsdag 17.30-19.00	Trond Pettersen	Oppstart 18. sept.
Ramsund IL	Pensjonist-svømming i oppvarmet basseng		Tjeldsund-hallen	Mandag 18.00-19.00	Margot Helgesen	
Ramsund IL	Badminton	Fra 13 år	Tjeldsund-hallen	Tirsdag 16.30-17.30	Solveig Hattaland	
Ramsund IL	”Åpen hall” – fri aktivitet	Ungdom fra 13 år	Tjeldsund-hallen	Tirsdag og torsdag 16.30-17.30	Solveig Hattaland	
Ramsund IL	Alpinbakke	Alle	Ramsund alpinbakke	Når det er nok snø	Geir Pettersen,	
Ramsund IL	Ake- og skibakke Fri aktivitet	Alle	Ovenfor Ramsund skole/Tj.u.sk.	Vinter	Geir Pettersen,	Lys i bakken til kl. 21.00
Ramsund IL	Turlangrenn	Alle	Dagslysløype i Ramsund	Vinter	Geir Pettersen	
Ramsund Skytterlag	Miniatyrskyting	Fra ca. 12 år	Servicebygget, Ramsund	Torsdag 17.30	Gisle Hoff	Oppstart 18. okt.
Seniordans, Fjelldal	Seniordans	For alle	Fjelldal Samfunnshus	Tirsdag 17.30-19.30 og torsdag 11.00-13.00	Randi Fjelldahl, Torbjørg Torgeirsen Margot Helgesen	Startet
Stavganggruppa	Stavgang	Alle	Start ved Fjelldal helsesenter/ Møteplassen	Mandag 11.00-13.00	Randi Fjelldahl	1 time gange, 1 time sosialt
Bygdelaget Baunen	Lysløype	Alle	Stokke-Hov	Vinter	Olav Kyrre Gyltnes	3,5 km en veg. Lys fra kl. 18.

Bedriftsidrettslag i kommunen:

- Kongsvik Bedriftsidrettslag, KBIL
- Ramsund Bedriftsidrettslag, RABIL
- Brannskolens Bedriftsidrettslag

Idrettslag tilsluttet Norges Idrettsforbund:

- Fjelldal IL
- King IL
- Ramsund IL
- Tjeldsund Kickboxing Klubb

Medlemstall og alders- og kjønnsfordeling for idrettslagene Fjelldal IL, Ramsund IL, Tjeldsund Kickboxing Klubb og King IL pr. 31.12.2006 er gjengitt under.

Navn på idrettslag	M0-5 år	M6-12	M13-19	M20-25	M26-	K0-5	K6-12	K13-19	K20-25	K26-	MSum	KSum	Totalt
Fjelldal IL	0	31	11	5	39	0	14	6	3	16	86	39	125
Ramsund IL	10	15	13	5	46	9	21	12	5	43	89	90	179
Tjeldsund Kickboxing Klubb	0	7	8	5	6	0	5	7	6	4	26	22	48
King IL	0	5	8	10	15	0	4	5	5	10	38	24	62
Totalt	10	58	40	25	106	9	44	30	19	73	239	175	414

M=Menn, K=kvinner

3.5 Anlegg for idrett og fysisk aktivitet, merkede turløyper og tilrettelagte friluftsområder

Anlegg for idrett og fysisk aktivitet:

Hinnøysiden:

• Lekeplass, Kongsvik skole	Tjeldsund kommune
• Ballbinge, Kongsvik skole	Tjeldsund kommune
• BMX-løype, Kongsvik skole	Tjeldsund kommune
• Grusbane, fotball, Kongsvik	King IL
• Gymsal, Kongsvik skole	Tjeldsund kommune
• Svømmebasseng, Kongsvik skole	Tjeldsund kommune
• Lysløype, Kongsvikdalen	King IL
• Gapahuk, Kongsvikdalen og utløp Kongsvikelva	Kongsvikdalen Elveeierlag
• Uteområde, Kongsvik barnehage	Kongsvik Barnehage
• Lavvo, Kongsvikdalen	Kongsvik Barnehage

Tjeldøya:

• Balløkke, Kjerstad	Innbyggerne
• Lekeplass, tidl. Kjerstad/Tjeldnes skole	Tjeldsund kommune
• Gymsal, tidl. Kjerstad/Tjeldnes skole	Tjeldsund kommune
• Lysløype, Stokke-Sand på Tjeldøya	UL Baunen
• Balløkke, Tjeldsund Museum på Hol	Tjeldsund kommune
• Båthavn, Hov	Hov Småbåtforening
• Gapahuk, Slettåsen	Ingar Steinsvik
• Balløkke, Myklebostad	Myklebostad Kretsutvalg

- Lekeplass, Myklebostad

Myklebostad Kretsutvalg

Ramsund:

• Lekeplass, Ramsund skole	Tjeldsund kommune
• Lekeplass, Ramsund barnehage	Tjeldsund kommune
• Skilekbakke/BMX-løype, Ramsund skole aktivitetsområde	Ramsund IL
• Skateboardrampe, Ramsund skole	Ramsund IL
• Grusbane, fotball, Ramsund	Ramsund IL
• Grusbane, volleyball, Ramsund	Ramsund Orlogsstasjon
• Idrettshall/gymsal/svømmehall, Tjeldsundhallen, Ramsund	Tjeldsund kommune
• Alpinanlegg, Ramsund	Ramsund IL
• Lysløype, Ramsund (ved grusbane)	
• Skytebane, Ramsund	Ramsund Skytterlag
• Miniatyrskytebane, Ramsund	Ramsund Skytterlag
• Pistolskytebane, Ramsund	Forsvaret
• Lavvo, Hansvollen..., Ramsund	Ramsund skole

Fjelldal-Ramstad:

• Lekeplass, Fjelldal skole	Tjeldsund kommune
• Lekeplass, Kanutten barnehage	Tjeldsund kommune
• Ballbinge, Fjelldal	Fjelldal IL
• Grusbane, fotball, Fjelldal	Fjelldal IL
• Gressbane, fotball, Fjelldal	Fjelldal IL
• Gymsal, Fjelldal Samfunnshus	Tjeldsund kommune
• Idrettshall, Fjelldal	Norges Brannskole/Avinor treningssenter

Båthavner:

- Hamn Marina
- Selnes Båthavn, Ramstad. Selnes Båtforening
- Ulvik Båthavn, Ulvik Småbåtforening
- Sælebotn Båthavn, Sælebotn på Tjeldøya. Ramsund Båtforening
- Kjerfjord Båthavn, Kjerfjord. Kjerfjord Båtforening
- Hov Båthavn, Hov. Hov Småbåtforening
- Pølshamna Småbåthamn.....
- Fjelldal Båthavn, Fjelldal. Fjelldal Båtforening
- Kongsvik Båthavn, Kongsvik Kongsvik Båtforening
- Myklebostad Båthavn

Merkede turløyper og tilrettelagte friluftsområde:

Tjeldøya:

- Turløype Tjeldnes-Durmålstuva
- Turløype Myklebostad-Tindvatn-Trollvatn-Sand
- Sandsosen friluftsområde, Sand
- Turløype Sand-Trollvann-Greguselvosen
- Eventyrstien, Myklebostad
- Kulturstien, Myklebostad

Fjelldal-Ramstad

- Turløype Ramstad-Forholten
- Turløype Ramstad-Fjelldalsheia-Perheimen-Ramstad
- Turløype Fjelldal-Ramflåget-Ramstad
- Turløype Skogan-Fjelldal-Ramflåget-Ramstad

Hinnøysiden

- Turløype Sætran-Kvanto- Harstad turlags løype fra Storvann
- Turløype Hårvik-tilknytning til løype Årbogen-Sætertind

3.6 Viktige områder for natur og friluftsliv

Fjelldal/Ramstad/Ramsund

- Fjelldalsheia/Ramstadhøgda/Ramsund
- Gruntvannsområde m/Nordøya, Kalvøya A-område Biologisk mangfold
- Fjæreområdet/Strandsonen rundt Fjelldal

Ramsund:

- Fjæreområdet
- Skogområdet ovenfor Ramsund

Tjeldøya:

- Bålområde, Kvitsandneset
- Breivika, Botn ved elveutløp
- Breivikskjeret. Viktig utfartsområde
- Breivika, Rismålsdalshøgda/Storhaugen. Viktig utfartsområde vinterstid
- Hele strandsonen fra Breivik (Silsandvika) til Geiskevika. Spesielle områder er:
 - Silsandvika
 - Kilstad m/hytter
 - Spira/Oterholet/Kilstadbergan/Elv Myklebostad
 - Russvika
 - Geiskevika
 - Strandområdet på Myklebostad/Uføra

- Strandområdet Tjeldodden/Tjeldnes
- Gruntvannsområde ved Tofte
- Kjerfjorden
- Silsanden, Kjerstad
- Rotnesodden

- Digermulen/Blåskjeret
- Sveholmen/Ripelen/Sandsosen
- Indre fjellområder på Tjeldøya

Hinnøysiden:

- Kongsvikdalen
- Ballstadstranda

Kommunen har tre områder som er vernet etter naturvernloven:

- Fjelldalslia naturreservat, som er vernet i verneplan for rike lauvskoger
- Trollberget naturreservat, som er vernet etter verneplan for barskog
- Tjeldneset naturreservat, som er vernet etter kystverneplanen.

3.6 Aktivitets- og anleggssituasjonen i barnehage og skole

En kort beskrivelse av aktivitets- og anleggssituasjonen for den enkelte barnehage og skole i Tjeldsund kommune følger nedenfor.

Barnehagen

I oktober 2007 hadde 67 barn i Tjeldsund, fordelt på 3 barnehager, et tilbud i barnehage.

Kongsvik barnehage:

Fysisk aktivitet som lek, dans, bevegelseslek, naturopplevelser i skog og mark, fokus på ernæring samt kropp og helse, er tema som det jobbes med. Barnehagen har fast turdag hver uke. Utetiden i barnehagen varierer fra to timer til en hel dag (værvhengig). Det arbeides videre med å tilrettelegge uteområdet for lek og uteaktiviteter, bl.a. er det behov for en ballbinge for lek med ball. Barnehagen har lavvo i Kongsvikdalen.

Ramsund barnehage:

Kropp, bevegelse og helse er blant satsningsområdene. Barnehagen har uteaktiviteter og turer i nærmiljøet gjennom hele året, med faste turdager på begge avdelingene. Barnehagen har mye flott utstyr som benyttes i utetiden. Barnehagen benytter seg av gymsal, svømmehall og skilek/akebakken ved skolen (nærmiljøanlegg). Barnehagen ønsker å tilrettelegge for et referanseområde i skogen ovenfor barnehagen.

Kanutten barnehage:

Barna er mye ute hver dag, og har jevnlig turdager med uteliv og friluftsliv, og har utstyr til friluftsliv. Nærmiljøet blir mye brukt, bl.a. fjæra, friluftsområdet og idretts- og nærmiljøanleggene på Hundevollen og Hakkebakkeskogen ovenfor tidligere TSP. Trafikksikker turveg til Hundevollen

er ønskelig. Barnehagen ønsker å benytte værskydd/lavvo og do på Hundevollen. Barnehagen er i gymsalen 1-2 ganger pr. uke. Seksåringene benytter bassenget i Tjeldsundhallen en periode.

Skolen

For skoleåret 2007/08 har Tjeldsund kommune 144 elever i grunnskolen, fordelt på 3 skoler.

Kongsvik skole, 1.-10. årssteg:

Skolen deltar bl.a. i prosjektet Fysisk aktivitet og skolemåltid. Her inngår 25 minutter daglig fysisk aktivitet for alle hver morgen, ute/inne, tilpasset de ulike årssteg. Skolen har turdager, skidag, idrettsdag og andre temadager. Alle elevene har en skoletime svømmetrening i bassenget hver uke (i perioden med vann i bassenget). Skolen har et allsidig utemiljø med bl.a. ballbunge og BMX-løype, og bruker nærmiljøet aktivt. Faste etableringsområder i forskjellig avstand fra skolen er etablert. Skolens uteområde blir også mye brukt av elevene på fritiden. Skolen ønsker lavvo og skilekanlegg i nærmiljøet. Skolen ønsker trafiksikker kryssing av E ... til området i Balstadåsen.

Fjelldal skole, 1.-5. årssteg:

Fysisk fostring er et satsingsområde. Alle elevene er i fysisk aktivitet under ledelse av lærer 0,5 timer 4 dager i uka. Skolen har trimdag, uteskole, og turer året gjennom. Skolen har svømming 1 time annenhver uke i Tjeldsundhallen, noe skolen synes er for lite. Transportkostnadene setter begrensninger. Skolen har et relativt lite utområde og mangler diverse apparater, utstyr og leker. Nærmiljøet brukes mye; bl.a. fjæra, Hundevollen og Hakkebakkeskogen ovenfor tidligere TSP. Trafiksikker turveg fra skolen til Hundevollen er ønskelig. Skolen ønsker å kunne benytte lavvo/værskydd og do på Hundevollen.

Ramsund skole/Tjeldsund ungdomsskole:

Skolen har bl.a. fokus på mat og helse, uteskole/stedsbasert læring, friluftsliv, uteaktiviteter og FYSFOS – fysisk tilrettelegging i nærmiljøet. Elevene har 20 min. fysisk aktivitet hver skoledag, noen er lærerstyrt og noen egenstyrt, i tillegg til kroppsøvingstimene. Skolen fortsetter ordningen med ekstra fysiske aktiviteter to dager i uka. Skolen har turdager, skidager og idrettsdag. Skolens uteområde og nærmiljøet brukes. Nærmiljøanlegget rett ovenfor skolen gir muligheter for skilek. Tjeldsundhallen brukes mye, også svømmebassenget. Skolen har lavvo et stykke ovenfor skolen. Skolen ønsker bedre muligheter for uteaktiviteter.

Skolefritidsordningen (SFO):

For mange av de yngste elevene inkluderer ofte skolehverdagen også SFO. Skolefritidsordningen er for barn 1.-4. årssteg og elever med særskilte behov t.o.m. 7. klassetrinn. SFO er hos oss lokalisert til skolene, etter skoletid til barnehagene. SFO preges av mye fri lek.

3.7 Dagens helsesituasjon og utfordringer

Det er grunn til å tro at generelle utviklingstrekk i samfunnet, sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse og utfordringer omtalt i kap. 2.1 ikke forholder seg særlig annerledes i Tjeldsund kommune.

KAP. 4 ANALYSE AV BEHOV FOR AKTIVITET OG ANLEGG

Behovet for aktivitet og anlegg i kommunen må vurderes ut fra samfunnsmessige og idrettspolitiske mål og strategier. Kapittelet gir en analyse av behov for aktivitet og anlegg i kommunen for samfunnsområdene og arenaene

- skole, barnehage og SFO
- helse, FYSAK, tilrettelegging for mennesker med særskilte behov
- aktivisering av barn og unge på fritiden
- områder for natur og friluftsliv
- aktivitet for friluftslivet
- frivillig sektor/den organiserte idretten
- anlegg for idrett og fysisk aktivitet

4.1 Skoler, barnehage og SFO

Barn og ungdom tilbringer en stor del av dagen i barnehagen, skolen og SFO. De utgjør kanskje de viktigste arenaene for barns lek og fysiske utfoldelse. Det er viktig at de får mulighet til å være i fysisk aktivitet i løpet av tiden de tilbringer der.

Innhold og oppgaver i barnehagen er nedfelt i Barnehageloven og i rammeplanen for barnehagen, i skolen i Opplæringsloven og læreplanverket for kunnskapsløftet. *”Barnehagen skal gi muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser”*. (Barnehagelovens §2). Opplæringslovens §9 pålegger skolen å ha et *”fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring”*.

Det er viktig at skole, barnehage og SFO ser det som sin oppgave å

- stimulere til at barn og ungdom får et positivt forhold til å være aktiv og til gode miljø- og helsevaner
- stimulere til at barn og ungdom får positive naturopplevelser
- utvikle skole-, barnehage og SFO-miljøer og utearealer som fungerer for alle, også når det gjelder fysisk aktivitet, - på vei til skolen og barnehagen, i friminuttene, i kroppsøvfaget, i lek og i andre deler av skole-, barnehage- og SFO-hverdagen
- samarbeide med foreldre, frivillige organisasjoner og andre i nærmiljøet om fysisk aktivitet i barnehagen, skolen og SFO
- sørge for god kompetanse blant personalet mht. tilrettelegging for fysisk aktivitet for alle
- gi kunnskap om fysisk aktivitet og helse blant barn, ungdom og foreldre i barnehagen, skolen og SFO og støtte foreldrene i barnehagens, skolens og SFO`s holdningsskapende arbeid

Bevegelseskultur i form av lek, dans og friluftsliv er en del av den felles dannelsen og identitetsskapelsen i samfunnet. Skolen skal gi barn og ungdom forutsetninger for å være med i og utvikle ferdigheter innen bevegelseskulturen og for å ferdes og oppholde seg i naturen,- bl.a. gjennom kroppsøvingsfaget.

Gjennom nasjonal handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009 oppfordres barnehagen, skolen og SFO til å styrke elevenes fysiske utvikling og stimulere interessen for fysisk aktivitet og lek, - i skolen gjennom bl.a. å legge til rette for at elevene er i fysisk aktivitet hver dag minst 1 time.

De fleste barn er aktive, og de fleste i småskolen er aktive i pauser og friminutt. Fra 5. skoletrinn avtar aktivitetsnivået litt for hvert år på mellomtrinnet, for så å ende opp i et ”dropp” når elevene begynner på ungdomstrinnet. Skoleområdet er en arena hvor gutter og jenter er aktive på hver sin kant, ballspill er ofte guttenes greie, mens de fleste jenter foretrekker ulike typer rollelek – gjerne i store grupper og i nærheten av skolens inngangspartier. Undersøkelser viser at anlegg aktiviserer de som allerede er aktive. For de minst aktive er det færre tiltak som appellerer. Undersøkelsen *”Bare når jeg må”*. Om jenter i ungdomsskolen og daglig fysisk aktivitet. Nordland fylkeskommune 2005 peker på utfordringer mht. å ivareta jenters interesse for deltakelse i fysisk aktivitet.

For barnehagens og skolens bruk av nærmiljøet har nærhet til anlegg og områder stor betydning, og at de er åpne. Anlegg som er innenfor gang- og sykkelavstand blir mest brukt, turstier og naturområder i nærheten er mye brukt. Utemiljøet er også en arena for læring. Skolene ønsker å gi mulighet for orientering. Nærkart (orienteringskart) til undervisning i skolen kan brukes av alle elevene og stimulere til økt aktivitet og naturopplevelse, samtidig som det gir kunnskap i orientering.

Utemiljøet til barnehagen og skolen bør favne over både vinter- og sommeraktiviteter og i tillegg utfylle hverandre slik at en bredest mulig gruppe barn og ungdom aktiviseres og inneholde en fysisk struktur som både appellerer til jenter og gutter. Organisatoriske grep som kampanjer og regulering av bruk kan benyttes aktivt for å få et bedre samspill mellom kjønnene. Et allsidige skole-, barnehage og SFO-miljø stimulerer den motoriske utviklingen, fremmer kreativitet og styrker barn og unges mot og evne til å ta utfordringer. Skoleanlegget er en viktig aktivitetsarena også etter skoletid.

Barnehage, skole og SFO i Tjeldsund kommune arbeider mye med områdene fysisk aktivitet, helse, miljø og sunn mat, jfr. kapittel 3.6. Økt fokus på fysisk aktivitet har bidratt til at det i større grad enn tidligere blir lagt til rette for fysisk aktivitet.

Barnehagen, skolen og SFO har en nøkkelrolle for å fremme fysisk aktivitet blant barn og ungdom. De er arenaer der store deler av kommunens befolkning kan nås, og tiltak som settes inn på disse arenaene vil kunne bidra til å redusere sosiale ulikheter i helse.

Selv om barn og ungdom tilbringer mye tid i barnehage og skole, har foreldre et hovedansvar for at barn er tilstrekkelig aktive i hverdagen. Et godt samarbeid mellom skole, hjem og nærmiljø om fysisk aktivitet er svært verdifullt.

Skolevegen

Med en sentralisert skolestruktur på barne- og ungdomstrinn i kommunen har mange elever i grunnskolen krav på skoleskyss, og mange benytter seg av ordningen. Mange foreldre i kommunen opplever at trafikkmiljøet langs skolevegen er så farefullt at de ikke vil la barna sine ferdes der til fots. Kommunen har tatt konsekvensen av dette og latt mange barn som strengt tatt ikke har rett til fri skoleskyss være med skoleruta. Transport til skolen fratår barna den muligheten til fysisk utvikling gange eller sykling kan gi dem. De fratas også den opplevelse av natur og folkeliv gjennom skiftende årstider daglig gange eller sykling til skolen gir. Behovet for skoleskyss må bl.a. vurderes ut fra alder og det trafikksikkerhetsmessige aspektet. Skoleskyssordningen bør tas opp i de ulike skolemiljøutvalgene og vurderes på nytt mht. å få flere til å gå eller sykle til skolen. Tiltak som "Aktiv skolevegkampanjer" hører sammen med "trygg skoleveg-kampanjer" og bør være emner gjennom hele grunnskoletrinnet.

Gang- og sykkelstier sikrer trygg ferdsel for myke trafikkanter. "Trygg skoleveg er også "aktiv skoleveg. Det er behov for trafikksikkerhetstiltak på flere vegstrekninger i kommunen. Samarbeid mellom vegmyndighetene og kommunen er nødvendig.

4.2 Helse, FYSAK, tilrettelegging for mennesker med spesielle behov

Helse- og sosialtjenesten har en viktig rolle for å fremme fysisk aktivitet og helse i befolkningen, særlig overfor grupper med behov for spesiell tilrettelegging. Fysisk aktivitet er et viktig ledd i forebygging, behandling og rehabilitering i helse- og sosialtjenesten.

Undersøkelser viser at noen grupper i samfunnet er mindre tilbøyelige til å bli fysisk aktive, bl.a. den eldre befolkningen, kvinner, personer med lav inntekt og lav utdanning, husmødre, uføretrygdede, og personer med forholdsvis dårlig helse. FYSAK er et virkemiddel og ledd i satsingen på forebyggende og helsefremmende arbeid og kan gi tilbud om nye aktivitetsformer til grupper som tradisjonelt sett har hatt få/ingen tilbud å velge i og kan inkludere dem som er lite fysisk aktive.

FYSAK står for fysisk aktivitet, som er

- Systematisk
- Tilpasset
- Helsefremmende
- Forebyggende
- Rehabiliterende

Mål for FYSAK:

- Å få innbyggerne i Tjeldsund kommune i fysisk aktivitet
- Å få mosjon til å bli en naturlig del av hverdagen
- Aktivitetene skal være helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende
- Å knytte kontakter med lag og foreninger i kommunen
- Styrke og synliggjøre allerede pågående aktiviteter i kommunen

Målgruppe:

- Alle innbyggerne i Tjeldsund kommune som har nytte av et fysisk aktivitetstilbud for å vedlikeholde eller forbedre sin helse.

Handlingsprogram for FYSAK-Tjeldsund 2007-2010, se vedlegg 1.

4.3 Aktivisering av barn og unge på fritiden

Flest mulig må gis anledning til å være fysisk aktive på fritiden, gjennom egenorganisert eller organisert aktivitet. Tilrettelegging av aktivitetstilbud og områder og anlegg for fysisk aktivitet for barn og ungdom er viktig.

1999 ble det i Tjeldsund kommune gjennomført en undersøkelse av barns bruk av naturen med hensyn på hvor barn ferdes i kommunen, den såkalte barnetråkk-undersøkelsen. Resultatene kan oppsummeres slik:

- Barns behov og barns måte å fungere på er lite hensyntatt ved utforming av det fysiske miljøet.
- Restarealer som "bare ligger der". Dette kan være viktige lekeplasser for barn på steder med relativt tett bebyggelse, men oppfattes av mange voksne som skjemmende. Slike arealer blir ofte tatt i bruk til "voksne" formål uten at konsekvensen for barn blir vurdert.
- Det finnes få arealer tilrettelagt for barn. Mange typer lek bli derfor henvist til asfaltflater som er tilrettelagt for bil.
- Selv om Tjeldsund har svært lang strandlinje er mulighetene for å komme seg til sjøen i de områdene der barn bor eller oppholder seg begrenset.

Undersøkelsen viser at det i større grad er behov for å tilrettelegge og ivareta det fysiske miljøet mht. barn og unges bruk av naturen og nærmiljøet.

Anlegg og områder for fysisk aktivitet blir mest brukt av dem som bor nærmest. Er anlegget i tillegg åpent, og bruken ikke regulert, er det enda større sjanse for besøk. For barn opp til 10 år er "hjemme" eller "i umiddelbar nærhet av eget bosted" det mest populære stedet for fysisk aktivitet. På ungdomsskoletrinnet øker aksjonsradiusen betraktelig, men ungdommene oppholder seg gjerne innenfor et område som ligger i gang-/sykkellavstand fra eget hus. Viktige områder og anlegg er bl.a. barnehagenes og skolens utområde, nærmiljøanlegg, ballbaner, svømmehaller, områder med asfalt- gress- og grusflater, skog, og gang- og sykkelstier, og naturgitte leke- og aktivitetsplasser i nærmiljøet. Anleggene fungerer også som sosiale møteplasser.

Både for egenorganisert aktivitet og innenfor idretten faller aktivitetsnivået på fritiden blant ungdom merkbart i 15-årsalderen.

Tilrettelegging av nærmiljøanlegg gir barn og ungdom muligheter for egenorganisert fysisk aktivitet. I et nærmiljø bør det være et mangfold av anlegg som appellerer til en bredest mulig gruppe barn og ungdom. Disse bør favne både vinter- og sommeraktiviteter og i tillegg utfylle hverandre slik at en bredest mulig gruppe av barn og ungdom aktiviseres. Anleggene må stimulere til og tilfredsstillende barn og ungdoms behov for fysisk aktivitet, utfordringer og variasjon, i form av egenorganisert eller organisert aktivitet.

Fotball er en aktivitet som fenger relativt mange, særlig guttene, og slik sett bør ha en naturlig plass i barn og unges oppvekstmiljøer. Ballbaner og ballbinger aktiviserer mange, men blir mest brukt av

guttene. En ballbinge bør gi mulighet for et mangfold av aktiviteter som for eksempel basket, volleyball, bordtennis og buldring/klatring.

Undersøkelser viser at anlegg for idrett og fysisk aktiviserer de som allerede er aktive. For de minst aktive er det færre tiltak som ser ut til å ha noen spesiell effekt. Aktiviseringstiltak må også rettes mot de minst aktive barna/ungdommene

Mange barn og ungdom er aktive innenfor den organiserte idretten, se kapittel 4.6 Frivillig sektor – den frivillige idretten.

I kommunens arbeid i forhold til barn og ungdom er fysisk aktivitet et satsingsområde. Bl.a. har barne- og ungdomsleder i kommunen (prosjektstilling 2 år) fysisk aktivitet som et sentralt arbeidsområde.

Et samspill mellom offentlig, private og de frivillige organisasjonene er nødvendig for aktivisering av barn og ungdom på fritiden.

4.4 Områder for natur og friluftsliv

Det er viktig å ivareta viktige områder i nærmiljøet og naturmiljøet for friluftsliv og det biologiske mangfoldet som grunnlag for naturopplevelser. Friluftsliv er også viktig for rekreasjon og læring.

Det biologiske mangfoldet representerer grunnkapitalen i naturen, og som vi alle er avhengige av. Biologisk mangfold er jordas variasjon av livsformer (millioner av planter, dyr og mikroorganismer), deres arvestoffer og det kompliserte samspill de er en del av.

Offentlig friluftspolitikk er basert på helsepolitiske og miljøpolitiske argumenter. Formålet med friluftsløven er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennheten fri ferdsel og opphold i naturen. Dette for å bevare og fremme muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet. Allemannsretten, retten til fri ferdsel, opphold og aktivitet i utmark, utgjør fundamentet for våre friluftslivstradisjoner. Det legges vekt på at det miljøvennlige friluftslivet, med lite konflikter i forhold til naturgrunnlaget må føres videre og at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv i nærmiljøet og i naturen ellers. Barn og unge skal gis mulighet til å utvikle ferdigheter i friluftsliv. Betydningen av en samordnet arealplanlegging blir framhevet.

Tjeldsund kommune har et variert naturmiljø. Boligene ligger i gangavstand til sjø og fjell og naturområder. Områder for friluftsliv og naturopplevelse i nærheten av hjemmet er mye brukt, noen områder er mer populære enn andre, og er viktig å ivareta.

Mye brukt er de mange bu- og ferdselsveier, turstier og turløyper i nærmiljøet/naturområder i kommunen. Opprettelse av turløyper er et flott tiltak for å folk til å bruke naturen i større grad og dermed aktivisere seg mer.

Utløpsosene i vassdragene er svært verdifulle som friluftslivsområder for allmennheten. Disse ligger innenfor 100 metersbeltet i strandsonene ved sjøen og har et spesielt vern etter § 17-2 i plan-

og bygningsloven. Det finnes flere slike verdifulle oser i Tjeldsund. De tre mest verdifulle er utløpet av Kongsvikelva, utløpet av Myklebostadvassdraget og utløpet av Sandselva.

Tjeldsund kommune ligger mellom Harstad og Narvik og er en populær hyttekommune for innbyggerne i disse kommunene i tillegg til egen befolkning. Det er et ønske om at det skal skje innenfor rammene av en helhetlig planlegging der det tas hensyn til de ulike interessene i naturmiljøet.

Ulike planverk og retningslinjer skal gi kommunen råd og veiledning og være en rettesnor i disse sakene. Plan- og bygningsloven er en overordnet lov, men har også egne paragrafer som skal hensyntas. § 17-2 om 100 metersbeltet i strandsonen nær sjøen skal ivareta allmennhetens friluftsinnteresser. Overordnede myndigheter gir klare beskjeder om at kommunene må ta hensyn til denne paragrafen da strandområdene ved sjøen i stadig større omfang blir nedbygd. I Tjeldsund vil det være en utfordring å forholde seg til dette fordi flere områder blir utbygd til ulike tiltak og dermed reduseres attraktive områder for allmennheten.

Også § 7, dispensasjonsparagrafen, er sentral i forhold til areal- og reguleringsplaner.

Kommuneplanens arealdel, Kystsonenplan, Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge, Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag, Verneplaner, Reguleringsplaner er alle planer som skal ivareta friluftslivsområder og andre arealer av betydning for fysisk aktivitet.

Det er viktig at arealdisponeringer og fysisk tilretteleggingstiltak for aktivitetsfremmende nærmiljøer skjer på en samordnet måte. Ved boliger, skoler og barnehager bør det være god tilgang til trygg ferdsel, lek og annen aktivitet i en variert og sammenhengende grøntstruktur med gode forbindelser til omkringliggende naturområder.

Lokal Agenda 21 har mange prinsipper for ivaretagelse av natur som grunnlag for friluftsliv. Vi planlegger ikke områdene bare for oss selv, men også for generasjonene som kommer etter oss.

Lokal Agenda 21 (LA-21)

3 hovedelementer er sentrale i for utvikling av LA-21:

1. Tenke globalt – handle lokalt
2. Bærekraftig Utvikling
 - En utvikling som tilfredsstillter dagens behov, uten å redusere fremtidige Generasjoners muligheter til å tilfredsstillte sine. Dette innebærer en mer rettferdig fordeling av verdens samlede ressurser
3. Nordland Fylkes 3 hovedperspektiv
 - Det økologiske perspektiv
Opprettholde biologisk mangfold og økologisk balanse
 - Generasjonsperspektivet
Rettferdig fordeling innen og mellom generasjoner
 - Velferdsperspektivet
Sikre sysselsetting, bosetning, velferdstilbud og kulturell identitet

4.5 Aktivitet for friluftslivet

Flest mulig må gis muligheter for å drive friluftsliv. Stimulering til og tilrettelegging for aktivitet, ferdsel og opphold for friluftslivet er viktig for å få flere aktive.

Tjeldsundlandskapet gir et vell av muligheter for friluftsliv og naturopplevelser, og mange benytter seg av ”perler” og naturområder som ligger der. Nærhet til sjø og fjell gir mange muligheter for aktivitet, ferdsel og opphold, som fiske, båtliv, vannsport, bading, turgåing og høsting fra naturen, og en stor del av befolkningen driver med friluftaktiviteter. Mange er ivrige turgåere, særlig de voksne. Pensjonistene blir stadig sprekere og mer aktive. Opprettelse av turstier og ”postkassetrim” har vist seg å ha en stor positiv effekt. De fleste utøver friluftaktivitet som oftest egenorganisert. Turmarsjer og ulike aktiviteter i regi av de frivillige organisasjonene er populært. Barnehage og skole har utedager.

For å ivareta friluftslivet i hele sin bredde må det finnes et vidt spekter av arealer med ulike kvaliteter og ulik grad av tilrettelegging. Eksempel på tilretting er merking av stier og løyper, bygging og vedlikehold av bruer, klopper, rasteplasser og fiskebrygger, bygging av bu/enkle skydd for vær og vind, oppsetting av informasjonsskilt, bygging av aktivitetsbygg, sanitærbygg/servicebygg og parkeringsplass, tilrettelegge for jakt og fiske, lagning av turkart/orienteringskart m.m.

I kommunen er det opprettet flere turstier initiert av Tjeldsund kommune. Disse trenger vedlikehold. Det er viktig å få avklart forhold omkring vedlikehold av disse turstiene. For turstier som for andre typer anlegg, er det nødvendig at noen har et ”eierforhold” til anlegget mht. vedlikehold.

Utarbeiding av turkart/orienteringskart kan øke interessen for friluftsliv og gjøre områdene mer tilgjengelig for folk flest, og være med å øke interessen for friluftsliv i skolen.

I arbeidet med å stimulere og motivere til friluftsliv er informasjon og aktivitets- og opplæringstilbud i friluftsliv til barn og ungdom, og til barn og familie, viktig.

Naturglede, kunnskap om og respekt for naturen må formidles til nye generasjoner av barn og ungdom.

4.6 Frivillig sektor/den organiserte idretten

Flest mulig må gis anledning til å drive idrett og fysisk aktivitet. Det er viktig å støtte opp om den frivillige, medlemsbaserte idretten i kommunen slik at idrettsorganisasjonene kan opprettholde og utvikle et omfattende og godt aktivitetsnivå.

Frivillighet er en svært viktig ressurs for samfunnet. I arbeidet med fysisk idrett og fysisk aktivitet har den organiserte idretten og friluftorganisasjonene i Tjeldsund kommune en dominerende plass. Også andre organisasjoner bidrar. Organisasjonene har et bredt spekter av aktivitetstilbud til befolkningen og aktiviserer mange, særlig i den yngste aldersgruppen. Antall aktive kan variere, likens aktivitetsnivået. Idrettslaget/organisasjon er for mange en viktig del av fritiden og det lokale

engasjement. De utgjør en betydelig samfunnsmessig ressurs og er viktig for trivsel, helse, individuell utfoldelse og sosial tilhørighet. De er viktige møteplasser og kulturbærere.

Flere gutter enn jenter trener og konkurrerer. For aldersgruppen 12 og 15 år øker risikoen for frafall fra idretten markert. Årsaken til frafall tidlig i ungdomsårene kan bl.a. være at selve aktiviteten og idrettens krav til økte prestasjoner og økte treningsdoser ikke appellerer, at de har mistet interessen for idrett, at det er kjedelig og at de ikke har tid. Det kan også være at de ikke finner egnet tilbud. Det er behov for utvikling av mosjonstilbud og tilbud rettet mot de minst aktive. Nye aktivitets- og organisasjonsformer der ungdom selv har innflytelse kan bidra til å beholde ungdom i organisasjonen.

Lang avstand til tilbudene og avhengighet av skyss innebærer for den enkelte i en del sammenhenger mindre bruk av tilbudene.

Også for voksne er det behov for mosjonstilbud og tilbud rettet mot de minst aktive. I den senere tid har det vært en utvikling mot at flere ønsker å velge tid for når de vil trene, og velger å trene i treningsstudio der dette finnes.

Organisasjonenes demokratiske oppbygging forutsetter tilgang på interesserte ledere, tillitsvalgte og trenere. Dette er en stor utfordring for mange av lagene. Aktivitetstilbudet lagene tilbyr varierer og er sårbart bl.a. i forhold til oppslutning og endringer på leder- og trenersiden.

Organisasjonene har kostnader til aktivitet og drift og det stilles krav til inntjening. Organisasjonene gir selv betydelige tilskudd til egen drift, i form av ubetalt innsats.

Det er viktig at Tjeldsund kommune videreutvikler samarbeidet med frivillig sektor og bidrar til å styrke det viktige arbeidet de gjør. Kommunen må legge til rette for at den organiserte idretten og friluftsansjonene får gode og forutsigbare rammebetingelser og støtte idretten økonomisk gjennom kulturmidlene, redusert aktivitetsleie for barn og ungdom i kommunale anlegg, andre kommunale støtteordninger, å gi veiledning mht. å søke om økonomisk støtte, for eksempel om spillemidler, og å støtte prosjektsamarbeid. Det er viktig at organisasjonene makter å holde medlemskontingenter og aktivitetsavgifter på et akseptabelt nivå, slik at de ikke virker ekskluderende.

4.7 Anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Det er viktig å bidra til å utvikle gode nærmiljø- og idrettsanlegg som tilfredsstillende befolkningens behov for aktivitet, utfordringer, variasjon og utforming, og til at anleggene også fungerer som sosiale møteplasser. Anlegg i nærmiljøet og i lokalmiljøet som stimulerer og tilfredsstillende barn og ungdoms behov for aktivitet i organiserte og egenorganiserte former skal prioriteres.

Gjennom de siste tiårene har det i Tjeldsund kommune blitt bygd mange anlegg for idrett og fysisk aktivitet, mange med tilskudd fra spillemidlene. Anleggene har bidratt til å opprettholde og utvikle et omfattende aktivitetsnivå. Felles for mange av anleggene etter en tid er at de mangler tilfredsstillende vedlikehold. Flere anlegg har behov for oppgradering/rehabilitering/ombygging. Noen ganger er løsningen å bygge nytt. Det stilles nye og endrede krav til at anlegg skal være moderne og funksjonelle.

Ved bygging og drift av anlegg må gode behovsvurderinger legges til grunn. Kostnader må relateres nøye til størrelsen på brukergruppene som nås, - og hvilke grupper som nås og brukerfrekvens. Dette er særlig viktig for kostnadskrevede anlegg. Ordinære og større flerbruksanlegg framfor store og dyre spesialanlegg bør prioriteres.

4.7.1 Behovsvurderinger planlagte anlegg

Anlegg som det kan søkes om spillemidler til må være prioritert i kommunens handlingsprogram for utbygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet, se kapittel 6.2.1.

Nedenfor følger innmeldte spillemiddelanlegg i kommunen som det planlegges å søke om spillemidler til i perioden 2008-11. For prioritering av anleggene se kapittel 6.2.1 Prioritert handlingsprogram for utbygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet.

ORDINÆRE ANLEGG FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

Turveg nedre Fjelldal-Fjelldal skole

Tjeldsund kommune planlegger å søke om spillemidler til trafikkikker helårs turveg for gange og sykling fra idrettsanleggene og friluftsområdet på Hundevollen til Kanutten barnehage og Fjelldal skole, lengde ca 500 m, kostnad kr 900.000. Turvegen kobles til turvegen/vegen gjennom byggefeltet og gang- og sykkelveg forbi Tjeldsund omsorgssenter til boligfeltet i Kalshågen. Traseen knytter sammen sentrale områder i nærmiljøet på Fjelldal. Hundevollen er et svært verdifullt nærområde for aktivitet og opphold for alle aldrer av befolkningen. Skolen og barnehagen på Fjelldal bruker mye fjæra og området på Hundevollen. Trafikkikker turveg fra skolen og barnehagen til Hundevollen vil gjøre området her og idrettsanleggene/ballbingen mer tilgjengelig for barnehagen og skolen å bruke, men også for befolkningen for øvrig. Turvegen vil også være en trygg skoleveg - trafikkikker skoleveg er også en aktiv skoleveg.

Opprustning lysløype, Kongsvik

IL King planlegger å søke om spillemidler til opprustning av lagets lysløype. Lysløypen, som er 5-6 km lang, starter på idrettsbanen, følger Dalveien litt forbi siste bolighus og går så i sløyfe gjennom skog og stier til den kommer tilbake på Dalveien ved Fjellvang, og følger vegen videre tilbake til idrettsbanen. De siste årene har det ikke vært forsvarlig å ha lys på pga. feil og mangler ved det elektriske anlegget. Det er behov for å justere og utvide noe på traseen, forsterke en del punkt (påler) med støttestag, og ruste opp det elektriske anlegget (kabler, lysarmatur, kontrollsentral). Kostnad kr 400.000. En opprustning av lysløypen vil gi gode muligheter for idrett og fysisk aktivitet i nærmiljøet for unge og voksne året rundt. Skiløype kjøres opp om vinteren. Belysning gir også lys til idrettsbanen.

Innendørs klatrevegg i Tjeldsundhallen, Ramsund

Tjeldsund kommune planlegger å bygge en innendørs klatrevegg i Tjeldsundhallen (flerbrukshall 23x44 m) som skal aktivisere så mange som mulig, både barn, unge og voksne, og tilfredsstillende etablerte klatrernes behov for trenings- og konkurransevegg. Klatreveggen, ca. 165 m², har ulike

ruter med ulik vanskelighetsgrad. Klatreveggen er på det høyeste ca 9 m., bredde ca 12 m. Veggen er delt opp i deler; del i lodd, del med kraftig overheng, del med jevnt overheng, del der toppen tipper ut. Høy vegg er for klatring med tau, nederste del av veggen fungerer som buldrevveg for klatring over tjukkaser. Kostnad klatrevegg kr 500.000. Fysisk sperre - nett/hallavskjerming i full høyde (ikke spillemiddelberettiget) monteres mellom klatreaktivitetene og andre aktiviteter i hallen av sikkerhetsmessige årsaker. Det er må bygges opp et klatremiljø og gis nødvendig opplæring til brukere og ledere (brattkort). Klatring gir utfordringer og spenning og appellerer til mange grupper, både jenter og gutter.

Ombygging til klubbhus for Fjelldal IL, Fjelldal

Fjelldal IL planlegger å søke om spillemidler til ombygging av tidligere URK-huset (huset til Ungdommens Røde Kors) på Fjelldal til klubbhus for Fjelldal IL, kostnad kr 500.000. Laget har nå overtatt huset, som ligger ved idrettsanleggene. Huset planlegges bl.a. å inneholde rom for sosialt samvær og møter. I underetasjen planlegges rom for gressklipper. Planer er under utarbeidelse. Garderober må vurderes. Laget har manglet klubbhus ved idrettsanlegget. Klubbhus vil bidra til å styrke miljøet i laget og miljøet rundt idrettsaktivitetene.

Elektroniske skyteskiver på 100 m, Ramsund

Ramsund Skytterlag planlegger oppgradering/ombygging til elektroniske skiver på 100 m på Blink skytebane. 100 m benyttes i hovedsak av ungdom. Laget har tidligere oppgradert/ombygd til elektroniske skiver på 200 m. Elektroniske skiver vil gi en mer funksjonell skytebane og bidra til rekruttering. Kostnad ca kr 640.000.

Bruksendring grusbanen til kunstgress, Fjelldal

Fjelldal IL planlegger å bygge en fotballhall, lufthall, med kunstgress 44x66 m på eksisterende grusbane for innendørs helårs fotball. Flaten har en størrelse som passer for 7er-fotball. Søknaden om spillemidler gjelder tilskudd til kunstgress, kostnad kr 2.470.000. (Hallen er ikke tilskuddsberettiget, unntatt kunstgress og lys). Laget mener det er behov lokalt og i distriktet for en slik hall, og peker på at utviklingen går i retning flere fotballhaller med kunstgress for helårs innendørs fotball. Hallen planlegges også brukt til andre aktiviteter.

Fjelldal IL har gressbane og grusbane for fotball og ballbinge på Hundevollen på Fjelldal. Grusbanen er avlastningsbane for gressbanen. Fotballbanene brukes av idrettslaget til trening og kamp i forbindelse med aldersbestemt fotball, av brannskolens elever og ansatte, og av andre til egenorganisert fotballaktivitet/idrettslig aktivitet. Om vinteren har aldersbestemt fotball innendørstrening i Tjeldsundhallen i Ramsund, en mil unna. Ballbingen brukes av barn og ungdom hele året.

Gressbanen og grusbanen gir i dag gode muligheter for fotball i sommersesongen. Med dagens bruk har gressbanen liten slitasje, og grusbanen kan strekke sesongen. I vintersesongen gir Tjeldsundhallen treningsmuligheter, Norges brannskole har sitt idrettsbygg for innendørs trening. Det er et begrenset antall personer i Tjeldsund som er aktive, de fleste er under 15 år, aldersbestemt fotball aktiviserer ca 56 barn og unge, 1-2 ganger i uka. På Evenskjer i Skånland kommune planlegges det også kunstgressbane. Fotballhall på Fjelldal forutsetter nye brukergrupper i tillegg til eksisterende, og tilstrekkelig utleie. Bygging og drift er kostnadskrevende. Årlige driftskostnader er

beregnet til ca kr 70.000. Området på Hundevollen er svært verdifullt for idrettslig aktivitet og friluftsliv for befolkningen. En fotballhall her vil få en framtreddende og sentral plass i lokalsamfunnet og i landskapet, og estetikk og miljøhensyn må tillegges stor vekt.

Opprustning idrettsbane/grusbane, Kongsvik

Fotballbanen/grusbanen til King IL i Kongsvik, spilleflate 110x65 m, trenger opprustning og delvis nytt toppdekke for å være funksjonell. Kostnad kr 300.000. Området må sikres med gjerde. Det er også behov for redskapshus og laglederoverbygg. Banen er, i tillegg til ballbingen på Kongsvik skole, de eneste ballbanene på Hinnøysiden av kommunen. King IL er nå aktive igjen, også med fotball, etter flere år med liten/ingen aktivitet.

Forlengelse lysløype Stokke –Hov

Bygdelaget Baunen planlegger forlengelse av eksisterende lysløype Stokke-Hov, som er ca 3, 5 km en veg. Løypen brukes av lokalbefolkningen om vinteren til skigåing, men også ellers i året til turgåing. Forlengelse med ca 4 km i ”lettgått” terreng vil gi en sløyfe i et attraktivt skiterreng og område for naturopplevelser. Forlengelse av lysløypen kan følge eksisterende traktorveger.

NÆRMILJØANLEGG (ORDINÆRE)

Historisk tur- og aktivitetssti, Kongsvik

Lucky Kongsvik planlegger en historisk tur- og aktivitetssti i Kongsvik; en 2 km opparbeidet tur- og aktivitetssti fra båthavnen i Laukvika til Fjellvang, herfra hengebro over Kongsvikelva, og videre tur- og aktivitetssti til Falkåsen. Hoppbakke, skilt/kart med historiske data og grillplass inngår. Det planlegges å søke om spillemidler – nærmiljø ordinære midler – over 3 år. Kostnad kr 1.200.000. I tillegg til å gi unge og voksne muligheten for fysisk aktivitet og friluftsliv i nærområdet, kan turløypen bidra til å vekke interessen for kulturminner og kulturhistorie.

”Åtte flotte mål”, turstier på Myklebostad

Myklebostad Kretsutvalg planlegger å tilrettelegge for turstier på Myklebostad/Tjeldøya, til Uføra, Kirksteinen, Teltskogen, Varden på Kilstadfjellet, Tindvatnet, Øndreholten, Raudurtinden og Siriskolten, alle i naturskjønne naturområder i nærområdet til Myklebostad. Turstiene skal ryddes, merkes og ha en begrenset grad av opparbeiding, bro skal bygges og ”Postkasser” og kart skal legges ut. Turstiene vil få ulik grad av tilrettelegging, og flere vil være turstier som passer for de fleste og ha start i bebyggelsen på Myklebostad. Stiene vil stimulere til økt aktivitet og gi flotte naturopplevelser.

Oppgradering og videreutvikling av turstier/løypenett, Tjeldøyas sør- og vestsida

Tjeldnes Bygdestue planlegger å oppgradere og videreutvikle løypenettet på Tjeldøyas sør-vestsida; mot Durmålstua og tilknytning mot eksisterende og planlagt løypenett fra Myklebostad og mot Tjeldodden. Det er behov for bl.a. å legge fast trevandring på våte steder og bygge gapahuker.

Oppgradering og videreutvikling turstier/løypenett, området Stokke-Sand

Grunneierlag Tjeldøy Nord planlegger å oppgradere og videreutvikle turstier og løypenett i området Stokke-Sand; Ingarstien, Ingestien, Jakob/Jensavegen, Halsteinvegen, Slettåsvegen, alle i naturskjønne naturområder i nærområdet til bebyggelsen i området Stokke-Sand, flere er gamle gardsveger/ferdselsveger. Turstiene skal bl.a. ryddes, merkes og ha en begrenset grad av opparbeiding. Turstiene vil stimulere til turgåing og friluftsliv og gi flotte naturoplevelser.

Uteområde Ramsund skole/Tjeldsund ungdomsskole

Tjeldsund kommune planlegger å videreutvikle uteområdet til Ramsund skole/Tjeldsund ungdomsskole. Skolens utemiljø er ikke tilfredsstillende. Skoleanlegget vil være åpen for egenorganisert aktivitet utenom skoletiden.

Uteområde Fjelldal skole

Tjeldsund kommune planlegger å videreutvikle uteområdet til Fjelldal skole. Skolens utemiljø er ikke tilfredsstillende og har et relativt lite uteområde.

Ikke spillemiddelberettigede anlegg:

Kjærfjord Båtforening på Kjerstad har behov for sanitæranlegg for aktivitetsområde i båthavnen, åpent for alle hele året. Kostnad kr 230.000. Kultur- og kirke departementet har ikke godkjent båtforeningens vedtekter mht. å søke om spillemidler.

Kongsvik barnehage søker Tjeldsund kommune om støtte til bygging av ballbinge ved Kongsvik barnehage, kostnad ca kr 80.000,-. Ballbinger i barnehage/for barnehagebarn blir ikke prioritert innenfor spillemiddelordningen.

Det er behov for skillevegg/hallskiller i Tjeldsundhallen (hallen) for å kunne øke bruken av hallen. Det kan ikke søkes om spillemidler til skillevegg/hallskiller, som regnes som løst utstyr.

KAP. 5 UTFORDRINGER

Tjeldsund kommune sine hovedutfordringer når det gjelder idrett /fysisk aktivitet og naturopplevelse er å:

- øke aktivitetsnivået i hverdagen i befolkningen.
- fremme fysisk aktivitet i de grupper som er minst aktive og iverksette tiltak som involverer dem det gjelder og som tar utgangspunkt i ulike gruppers behov og forutsetninger
- bidra til å skape aktivitetsfremmende bo- og nærmiljøer som kan gjøre det lettere for alle å velge en aktiv livsstil

- få til samspill mellom alle sektorer og forvaltningsnivåer, og at innbyggerne deltar aktivt
- bidra til gode og forutsigbare rammebetingelser for et helhetlig folkehelsearbeid med vekt på fysisk aktivitet, og invitere frivillige organisasjoner til å bidra på sine områder i samspill med det offentlige

KAP. 6 MÅL, STRATEGIER OG TILTAK

6.1 Mål og strategier

Med utgangspunkt i det overordnede målet om å gi alle innbyggerne i Tjeldsund kommune et tilbud om fysisk aktivitet og naturopplevelse ut fra egne forutsetninger og behov, og i hovedutfordringene nevnt ovenfor, er det for kommunedelplan Idrett og fysisk aktivitet 2008-2011 formulert hovedmål og delmål:

Hovedmål:

Å gi flest mulig av innbyggerne i Tjeldsund kommune et tilbud om idrett og fysisk aktivitet ut fra egne forutsetninger og behov

Delmål:

- Fokus på fysisk aktivitet i barnehage, skole og SFO
- Fokus på fysisk aktivitet i sosial- og helsetjenesten
- Økt fysisk aktivitet blant barn og ungdom på fritiden
- Fysiske omgivelser som fremmer en aktiv livsstil.
- Flere aktive innenfor friluftsliv
- Styrking av det frivillige lokale idrettsarbeidet
- Anlegg som fremmer en aktiv livsstil.

Strategier:

For å oppnå økt fysisk aktivitet i befolkningen legger kommunedelplanen opp til følgende strategier:

- få til samspill mellom offentlig, privat og frivillig virksomhet om en helsefremmende utvikling i kommunen og i lokalsamfunn. Ivareta fysisk aktivitet i det daglige og på fritiden gjennom løpende planlegging og utforming av nærmiljøer og transportsystemer
- utløse engasjement og lokale initiativ, bl.a. gjennom anleggsutvikling som gir muligheter for flerbruk og egenorganisert fysisk aktivitet. Det er også en utfordring å legge til rette for møteplasser som kan utløse frivillig innsats, fremme samvær og fysisk aktivitet på tvers av generasjoner og mellom ulike grupper
- legge til rette for økt fysisk aktivitet i tilknytning til barnehage og skole
- sørge for at det offentlige tjenesteapparat tilbyr gode tjenester for de som trenger behandling, bistand, pleie og omsorg. Fysisk aktivitet som er tilpasset den enkeltes funksjonsevne og behov skal vektlegges innenfor disse tjenestene
- legge til rette for samarbeid mellom offentlige myndigheter, organisasjoner og privat virksomhet om en helhetlig og samordnet innsats for å fremme fysisk aktivitet på lokalplanet
- sørge for informasjon om fysisk aktivitet og helse til alle

6.2 Tiltak

For å oppnå økt fysisk aktivitet i befolkningen er det nødvendig med tiltak innen følgende områder:

- tilrettelegging av fysiske omgivelser med vekt på tilgjengelighet for alle
- bidra til at det finnes lokale lavterskeltilbud og gode muligheter for fysisk aktivitet på fritiden og på viktige arenaer som barnehage og skole
- motivere til en aktiv livsstil

O = oppvekstavdelingen

H = helse- og sosialavdelingen

P = plan- og utviklingsavdelingen

K= kommunestyret/formannskap

Ansvar År/periode

Idrett	Ansvar	År/periode
- legge til rette for at den organiserte idretten og friluftsansjonene får gode og forutsigbare rammebetingelser og støtte idretten økonomisk gjennom kulturmidlene og andre kommunale støtteordninger	K/H/O/P	.08-.11
- stimulere til en samfunnstilpasset og behovsrettet anleggsutbygging	K/H/O/P	.08-.11

- støtte aktivitetstiltak og anlegg rettet mot de minst aktive	K/H/O	.08-.11
- utvikle idrettsanlegg som aktive møtesteder i lokalmiljøet	K/H/O/P	.08-.11
- informere om tilskuddsordninger til anlegg for idrett og fysisk aktivitet	O	.08-.11
- gi redusert aktivitetsleie for barn og ungdom i kommunale bygg, også i Tjeldsundhallen	O	.08-.11
- tilby livredningskurs til instruktører og badevakter i de frivillige organisasjonene som har aktivitetstilbud i svømmebasseng	O	.08-.11
- oppfordre idrettslagene til å etablere idrettsråd i kommunen	O	.10-.11
- årlige møter med idrettslagene	O	.08-.11
Friluftsliv		
- stimulere og motivere til utøvelse av aktivt friluftsliv og aktivitetsfremmende friluftstiltak og prosjekter	K/H/O/P	.08-.11
- styrke samarbeidet med Ofoten Friluftsråd	O/P	.08-.11
- friluftsliv i folkehelsearbeidet	O/H/O	.08-.11
- utarbeide turkart/orienteringskart	O/P	.08
- Oppfordre folk til å legge inn turbeskrivelser på turportalen GodTur.no	O/H/P	.10-.11
- stimulere til at noen får "eierforhold" og "eierskap" mht. vedlikehold av turstier opprettet av kommunen i de senere år.	O/P	.08-.11
Aktiv fritid		
- tilrettelegge for og stimulere til aktivitetstilbud og støtte frivillige organisasjoner som ønsker å bidra i arbeidet med å legge til rette for lavterskeltilbud	K/H/O	.08-.11
- informere om aktivitetstilbud i kommunen , bl.a. på kommunens hjemmeside	H/O	.08-.11
- utvikle og spre treningsprogram som styrker dagligdagse motoriske ferdigheter hos eldre, som egner seg til hjemmebruk og som kan brukes uten instruktør	H	.08-.11

- nyttiggjøre barn, unge og voksne som ressurs ved deltakelse, organisering og gjennomføring av aktiviteter	H/O	.08-.11
Skole, barnehage, SFO		
- legge til rette for at elever er i fysisk aktivitet hver dag	O	.08-.11
- videreføre og videreutvikle arbeidet med fysisk aktivitet i barnehage og skole	O	.08-.11
- læring i friluft	O	.08-.11
- heve kompetansen til ansatte i barnehage, skole og SFO om tilrettelegging for fysisk aktivitet for alle	O	.08-.11
- lærende nettverk	O	.08-.11
- oppfordre barnehager til å samarbeide med lokale lag og organisasjoner om fysisk aktivitet	O	.08-.11
- ”Aktiv skoleveg” – aksjon”	O	.08-.11
Helsehensyn i planlegging		
- samarbeide om å få til universell utforming i arealplanlegging, anleggsutbygging og boligutforming med relevans for fysisk aktivitet	H/O/P	.08-.11
- ivareta hensynet til folkehelse og vilkår for fysisk aktivitet i planlegging etter plan- og bygningsloven	H//O/P	.08-.11
- følge opp Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser og medvirkning i planleggingen	O/P	.08-.11
Nærmiljøet/ områder for fysisk aktivitet og naturopplevelse		
- Kartlegge og innarbeide natur- og friluftsområder og grønnstruktur i bebyggelses- og reguleringsplaner	P	.08-.11
- Sikre og verne natur- og friluftsområder og grønnstruktur for allmenn opphold og ferdsel	P	.08-.11
- Kartlegge utviklingen og sikre allemannsretten i naturområder, især i strandsonen	P	.08-.11

- Tilrettelegge og vedlikeholde det fysiske miljøet både ute og inne mht. å fremme lek og fysisk utfoldelse for barna/elevne i barnehagen/skolen og for nærmiljøet	P	.08-.11
- Ta vare på det biologiske mangfoldet som grunnlag for naturopplevelser	P	.08-.11
Transport		
- Være en pådriver for å øke utbyggingen av gang-og sykkelanlegg	P	.08-.11
- Sikre skoleveger for gange og sykling	P	.08-.11
- Etablere trafikkskole for barn og unge	P/O	.08-.11
Helse- og sosialtjenesten		
- Bidra til at helse- og sosialtjenesten samarbeider tverrsektorielt for å skape aktivitetstilbud som også er et tilbud til grupper med spesielle behov og grupper som faller utenfor de ordinære aktivitetstilbudene	H/O	.08-.11
- Styrke helsestasjonens kompetanse om sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse, og aktiviteter som anbefales	H	.08-.11
- Vurdere hvordan skolehelsetjeneste kan være mer aktiv i tilretteleggingen av fysisk aktivitet for alle elever, inkludert vurdering av det fysiske miljøet inne og ute på skolen	H	.08-.11
- Utvikle et oppfølgingsopplegg der sosial- og helsetjenesten samarbeider med andre aktører og frivillige organisasjoner om aktivitetstilbud for pasienter på grønn resept	H	.08-.11
- Følge opp pasienter som har blitt foreskrevet grønn resept	H	.08-.11
- Bruke støttekontakter og fritidsassistenter for å fremme fysisk aktivitet og en meningsfull fritid blant utsatte grupper	H	.08-.11
- Bli FYSAK-kommune	H	.07
- Utarbeide årlig tiltaksplan for FYSAK	H	.10-.11

6.2.1 Prioritert handlingsprogram for utbygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Kapittelet inneholder prioritert handlingsprogram for utbygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2008-2011 og uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2012-2017. Anleggene kommer inn under kategoriene:

- ordinære anlegg (for idrett og friluftsliv)
- nærmiljøanlegg (ordinære)

Planlagte nærmiljøanlegg i kategorien forenklet tilskuddsordning skal ikke prioriteres, men listes opp.

Ordinære anlegg 2008-2011

Ordinære anlegg (nybygg, tilbygg/ombygging, rehabilitering) i prioritert rekkefølge:

1. Omlegging grusbane til kunstgress for fotball. Fjelldal Stadion. Fjelldal IL 2010
2. Historisk tur- og aktivitetsti, Kongsvikdalen. Lucky Kongsvik 2010
Staksvold-(skihopp)-Fjellvang (hengebro)-Falkåsen-Kongsvik-Dalvegen.
Rasteplasser. Skilting. Tavler. Kart.
3. ”Åtte flotte mål”, turstier på Myklebostad/sørøst på Tjeldøya. 2010
Myklebostad Kretsutvalg.
Uføra, Kirksteinen, Teltskogen, Varden på Kilstadfjellet, Tindvatnet,
Øndreholten, Raudurtinden, Siriskolten.
Merking, Skilting, Tavler. Kart. Trimkasser. 2 gangbroer over elver.
4. Elektroniske skyteskiver på 100 m, Ramsund Skytebane. Ramsund Skytterlag 2011
5. Rehabilitering klubbhus, Fjelldal stadion. Fjelldal IL 2011
6. Opprustning idrettsbane/grusbane, Kongsvik stadion. IL King 2011
7. Forlengelse lysløype Stokke-Hov. Bygdelaget Baunen 2011
8. Turveg, nedre Fjelldal-Fjelldal skole. Tjeldsund kommune 2011
9. Innendørs klatrevegg i Tjeldsundhallen. Tjeldsund kommune. 2011

Nærmiljøanlegg 2008-2011 (ordinære)

Nærmiljøanlegg (nybygg, tilbygg/ombygging, rehabilitering) i prioritert rekkefølge:

1. Omlegging grusbane til ridebane, Fjelldal Stadion. Fjelldal IL-Fjelldal Rideklubb 2010
2. Uteområde Fjelldal skole. Tjeldsund kommune 2011
3. Opprustning lysløype, i Kongsvikdalen. Kongsvik. IL King 2011
4. Skilekanlegg og turløype (ski), Kongsvikdalen. Kongsvik skole 2011
5. Oppgradering og videreutvikling av turstier/løypenett, Stokke-Sand 2011
Ingarstien, Ingestien, Jakob/jensavegen, Halsteinvegen, Slettåsvegen.
Grunneierlag Tjeldøy Nord
6. Uteområde Ramsund skole/Tjeldsund ungdomsskole. Tjeldsund kommune 2011

Nærmiljøanlegg, forenklet tilskuddsordning, 2008-2011:

- Uteområde/referanseområde, ovenfor barnehagen i Ramsund. Ramsund barnehage
- Uteområde, ovenfor Sigma Nord, Fjellidal. Kanutten barnehage
- Uteområde, i nærmiljøet til barnehagen/skolen i Kongsvik. Kongsvik barnehage
- Gapahuk/lavvo/værskydd, St. Hans-plassen på Hovsveien, Tjeldøya. Bygdelaget Baunen
- Historisk tur- og aktivitetsløype, Balstadåsen i Kongsvik. Kongsvik skole

PRIORITERT HANDLINGSPLAN 2008-2011, OG UPRIORITERT LANGTIDSPLAN 2012-2017

Forkortelser: km = kommunale midler, sm = spillemidler, pm = private/andre midler, OA = Ordinære anlegg for idrett og friluftsliv, NM = Nærmiljøanlegg (ordinære). (Nærmiljøanlegg, forenklet tilskuddsordning, skal ikke prioriteres og er derfor ikke tatt med her.)

Anlegg for idrett og fysisk aktivitet, ordinære anlegg (OA) og nærmiljøanlegg (NM):

Anleggstype Sted Eier / utbygger	Byggestart	Mål	Driftskostnad pr år i 1000 kr	Anleggskostn. i 1000 kr	Finansiering (i 1000 kr)											
					2008			2009			2010			2011		
					km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm
Prioritert handlingsplan (2008-2011)																
ORDINÆRE ANLEGG:																
Omlegging grusbane til kunstgress for fotball. (Fotballhall ca 50x70 m), Fjellidal Stadion. Fjellidal IL	09	Kunst- gress 44x66 m		2781	x	x	x	x	x	x	0	1113	1669			
Historisk tur- og aktivitetsløype, Kongsvikdalen. Lucky Kongsvik	08			2100	x	x	x	x	x	x	0	700	1400			
"Åtte flotte mål", turstier Myklebostad/sør- øst på Tjeldøya. Myklebostad Kretsutvalg	08	L=18 km		746	x	x	x	x	x	x	0	332	414			
Elektroniske skyteskiver Ramsund Skytebane. Ramsund Skytterlag	11	L=100 m		690										50	276	364
Rehabilitering klubbhus, Fjellidal Stadion. Fjellidal IL	11	Tidl. URK- huset		500										150	200	150
Opprustning idrettsbane/grusbane, Kongsvik Stadion. IL King	11	110x65m		300										x	120	180

Forlengelse lysløype Stokke-Hov. Bygdelaget Baunen	11	L= 4 km		x									x	x	x
Turveg, nedre Fjelldal-Fjelldal skole. Tjeldsund kommune	11	L= 500m		900									360	540	x
Innendørs klatrevegg, Tjeldsundhallen,Ramsund Tjeldsund kommune	11	165 m2, h= 9 m, b=12 m		500									300	200	x
NÆRMILJØANLEGG															
Tjeldodden friluftslivsbygg, Opprustning vei Tjeldnes- Tjeldodden, uværsku, rasteplass, skilting. Tjeldsund kommune	09	Vei 5,5 km		400				98	200	101					
Omlegging grusbane til ridebane, Fjelldal Stadion. Fjelldal IL-Fjelldal Rideklubb	10	Ridebane 60x30 m + opp- varming 1000m2		550							0	200	350		
Uteområde Fjelldal skole. Tjeldsund kommune	11			x									x	x	x
Opprustning lysløype, Kongsvik. IL King	11	L= 5 km		400									x	160	240
Skilekanlegg/turløype, Kongsvikdalen. Kongsvik skole	11												x	x	x
Oppgradering og videreutvikling turstier/løypenett, Stokke-Sand. Grunneierlag Tjeldøy Nord	11			x									x	x	x
Aktivitetsflate kunstgress, Ramsund skole/Tjeldsund ungdomsskole. Tjeldsund kommune	11	22x44 m		x									x	x	x

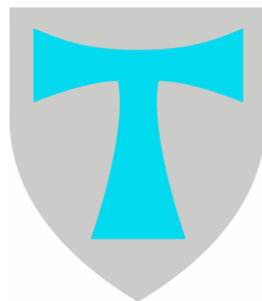
Upprioritert langtidsplan (2012 – 2017)				
Fastlandet:				
Motorcrossbane, Ramstad/Ramsund				
BMX sykkeløype, Ramsund				
Trialøype, Ramsund				
Gamle bu-/ferdselsveger og turstier, Fjelldal/Ramstad				
Tursti langs Lonelva, Fjelldal				

Tursti Fjell-linje, Fjelldal/Ramstad				
Tjeldøya:				
Tursti Kjerstad/Kjerfjorden til eksisterende løypenett på Tjeldøya				
Tursti Andklakkan				
Tur- og sykkelløype, Tjeldnes-Myklebostad				
Tilrettelegging på Brustranda				
Aktivitetsanelgg/strand- volleyball, Russvikstranda, Myklebostad				
Hinnøysiden:				
Ridebane, Kongsvik, IL King				

VEDLEGG

Vedlegg 1 Handlingsprogram for FYSAK – Tjeldsund

HANDLINGSPROGRAM FOR FYSAK - Tjeldsund 2007-2010

**VISJON:
"AKTIVITET OG GLEDE"**

INNHALDSFORTEGNELSE

1. BAKGRUNN
 - 1.1 Forankring
 - 1.2 Planprosessen og organisering av FYSAK
 - 1.3 Prioriteringer i 2007-2008
2. OVERORDNET MÅL
3. HANDLINGSPROGRAM FOR 2007-2008
 - 3.1 Overordnete tiltak
 - 3.2 Aktivitetstiltak
4. ØKONOMI

1. BAKGRUNN

1.1 Forankring

Tjeldsund kommune fikk 12.12.01 invitasjon fra Nordland fylkeskommune om deltakelse i program FYSAK Nordland. Kommunestyret vedtok i møte 19.12.02 at Tjeldsund ønsket å søke om å bli FYSAK-kommune og i april 2002 fikk vi positivt svar på søknaden.

FYSAK er et virkemiddel og ledd i satsingen på forebyggende og helsefremmende arbeid.

Folkehelsemeldingen (St.meld nr. 16 "Resept for et sunnere Norge") er klar i forhold til at dette er et felt som ytterligere må styrkes og utvikles. Folkehelsen er i forandring, med alle konsekvenser dette får både for den enkelte og helsevesenet.

1.2 Planprosessen og organisering av FYSAK.

FYSAK-programmet har blitt utviklet gjennom et prosjektplanarbeid. Det er nedsatt en styringsgruppe bestående av deltakere fra ulike etater i kommunen, samt frivillige, lag og foreninger. FYSAK koordinator i Tjeldsund kommune er helsesøster.

FYSAK-prosjektet er organisert av Omsorgsavdelingen / Helseavdelingen, som bruker 20 % av ressursene til koordinatorfunksjonen.

1.3 Prioriteringer i 2007-2008

I forhold til barn og unge vil vi spesielt ha fokus på tiltak der vi kan nå mange, da vi mener at det er på den måten vi best kan nå de som ikke er så aktive, og omfatter både fysisk aktivitet, ernæring og tiltak knyttet til psykisk helse jf. Plan for psykisk helse barn og unge.

2. OVERORDNET MÅL

Alle skal ha mulighet til å være i fysisk aktivitet ut fra egne forutsetninger og oppleve trivsel og glede ved å være i bevegelse.

FYSAK skal bidra til at kommunen gjør systematisk bruk av tilpasset fysisk aktivitet i helsefremmende og forebyggende arbeid. Det innebærer også at vi skal samarbeide på tvers, både mellom tjenestene i kommunen og med frivillige lag/organisasjoner og næringsliv. Vi vil styrke og synliggjøre allerede pågående arbeid, og påvirke til oppstart av nye tiltak i kommunen. Samt utvikle lavterskeltilbud for grupper ut fra lokale forhold og behov. I Tjeldsund kommune finnes det allerede en mengde aktivitetstilbud i regi av lag og foreninger. En viktig del av arbeidet blir å markedsføre /tilrettelegge disse slik at flest mulig finner aktiviteter som passer til egne behov.

3. HANDLINGSPROGRAM FOR 2007-2008

3.1 Overordnede tiltak

FORANKRING			
Delmål	Tiltak	Tidsfrist	Ansvar
<i>FYSAK-ideologien er integrert i kommunale planer</i>	Utarbeide handlingsplan for FYSAK.	November 2007	FYSAK-koordinator
	FYSAK og folkehelsearbeid settes på dagsorden i Oppvekstplan, Delplan for idrett og fysisk aktivitet, Plan for psykisk helsearbeid	2007/2008	FYSAK-koordinator, oppvekstsjef Rådmann

NETTVERKSUTVIKLING			
Delmål	Tiltak	Tidsfrist	Ansvar
<i>Nettverk i kommunen skal etableres</i>	Nettverkssamlinger	2008	FYSAK-koordinator

SYNLIGGJØRING			
Delmål	Tiltak	Tidsfrist	Ansvar
	Eget område på Tjeldsund kommune sin hjemmeside med informasjon om FYSAK.	Kontinuer	FYSAK-koordinator.
	Lage FYSAK-perm med oversikt over aktivitetstilbud, kontakt med lag/ foreninger og handlingsplan.	Vår 2008	FYSAK-koordinator.

KOMPETANSEUTVIKLING			
Delmål	Tiltak	Tidsfrist	Ansvar
<i>Ansvarlige for FYSAK-tiltakene har tilfredsstillende kompetanse</i>	Deltakelse kurs også for frivillige aktivitetsledere	Kontinuer	FYSAK-koordinator
	Åpen fagdag for interesserte	Høst 2008	FYSAK-koordinator

ANDRE OVERORDNETE TILTAK			
Delmål	Tiltak	Tidsfrist	Ansvar
<i>Kommunen tilrettelegger for fysisk aktivitet</i>	Ta vare på nærområdene. Sikre at friområdene blir ivaretatt i kommuneplanens arealdel.	Kontinuer.	FYSAK koord. og Plan og utviklings sjef

3.2 Aktivitetstiltak

Delmål	Tiltak	Tidsfrist	Ansvar
	Tilrettelegge for økt fysisk aktivitet: Seniordans.	Kontinuer.	Frivillige
	Stavgrupper	Kontinuer.	Frivillige
	Samarbeid med kommunelege i forhold til sykemeldte og fysisk aktivitet.	Kontinuer.	Avdelingsledere Avdelingsledere
	1 trimtime pr. uke for alle ansatte i Tjeldsund kommune	Kontinuer.	
	Friluftsliv: Turorientering	Kontinuer.	Idrettslag
	Stimulere til økt samarbeid med frivillige lag og foreninger.	Kontinuer.	FYSAK koordinator.
	Ernæring: Helsesøster og barnehagene samarbeider om hva barnehagene kan tilby barna av sunn mat. Helsesøster vil delta på foreldremøter og i prosjekter i forhold til ernæring.	2008	Helsesøster/ FYSAK koord.

4. ØKONOMI

DISPONERING AV MIDLER I 2007-2008	
Kompetansehevende tiltak	15 000,-
Utstyr til fysisk aktivitet	10 000,-
FYSAK-perm med oversikt over aktivitetstilbud, adresser og handlingsplan for FYSAK	5 000,-
Prosjektmidler/koordinator 20%	35 000,-
Profileringsutstyr	5 000,-
SUM:	70 000,-